VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ SÁU
18.7.2025 (24.6 Ất Tỵ)
Số 86 (4220)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

SẮP XẾP TỔ CHỨC BỘ MÁY VÀ ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH, THỦ TƯỚNG YÊU CẦU:

Tăng cường thông tin, tuyên truyền tạo đồng thuận và sự tham gia của người dân [3]

Văn hóa được đặt đúng vị trí, ngày càng khẳng định vai trò, vị thế

● Hoàn thiện thể chế, kết nối nguồn lực, phát triển bền vững

(VH). Sáng qua 17.7, Bộ VHTTDL tổ chức Hội nghị sơ kết công tác 6 tháng đầu năm, nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2025. Hội nghị diễn ra trực tiếp kết hợp trực tuyến tại 35 điểm cầu (điểm cầu Trung tâm tại trụ sở Bộ VHTTDL và 34 điểm cầu tại UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương). Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng chủ trì Hội nghị. [6, 7, 8&9]

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng phát biểu kết luận Hội nghị sơ kết 6 tháng đầu năm, nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2025 **Ảnh: TR.HUẤN**

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Nơi bắt đầu hành trình xây dựng nền văn hóa mới

● **PGS.TS BÙI HOÀI SƠN**

Kể từ ngày 1.7, một cột mốc lịch sử đã đánh dấu bước ngoặt quan trọng trong tiến trình cải cách hành chính của đất nước: Cả nước chính thức còn 34 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và tổ chức chính quyền địa phương theo mô hình hai cấp, cấp tỉnh và cấp xã. Trong dòng chuyển động lớn ấy, Đại hội Đảng cấp xã nhiệm kỳ 2025-2030 đã và đang được tổ chức tại hàng ngàn đơn vị cơ sở, trở thành điểm khởi đầu cho một hành trình phát triển mới, không chỉ về quản trị, kinh tế, **(Xem tiếp trang 2)**

Quảng cáo thực phẩm phải có các thông tin bắt buộc [5]

Khát vọng văn hóa lan tỏa mạnh mẽ từ giảng đường [12]

Logo bóng đá không phải là cỗ máy thời gian [15]

Bộ Chính trị, Ban Bí thư xem xét, thi hành kỷ luật ông Đỗ Đức Duy và bà Nguyễn Thị Kim Tiến

Bộ Chính trị quyết định thi hành kỷ luật Cảnh cáo ông Đỗ Đức Duy và trình BCH Trung ương Đảng xem xét, xử lý kỷ luật bà Nguyễn Thị Kim Tiến theo thẩm quyền.

Ngày 17.7, tại trụ sở Trung ương Đảng, sau khi xem xét đề nghị của Ủy ban Kiểm tra Trung ương về việc thi hành kỷ luật đảng viên vi phạm, Bộ Chính trị nhận thấy: Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Ủy viên BCH Đảng bộ Chính phủ, Bí thư Đảng ủy, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường Đỗ Đức Duy trong thời gian giữ chức vụ Phó Bí thư Tỉnh ủy, Bí thư Ban cán sự đảng, Chủ tịch UBND tỉnh Yên Bái đã vi phạm quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, quy chế làm việc; vi phạm quy định những điều đảng viên không được làm và trách nhiệm nêu gương, gây hậu quả nghiêm trọng, dư luận xấu, làm giảm uy tín của tổ chức đảng và cơ quan, đơn vị công tác.

Bà Nguyễn Thị Kim Tiến trong thời gian giữ chức vụ Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bí thư Ban cán sự đảng, Bí thư Đảng ủy, Bộ trưởng Bộ Y tế đã suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; vi phạm quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao, trong phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; vi phạm quy định những điều đảng viên không được làm và trách nhiệm nêu gương, gây hậu quả rất nghiêm trọng, dư luận bức xúc, ảnh hưởng rất xấu đến uy tín của tổ chức đảng và cơ quan, đơn vị công tác.

Căn cứ nội dung, tính chất, mức độ, hậu quả, nguyên nhân vi phạm; theo quy định của Đảng về kỷ luật đảng viên vi phạm, Bộ Chính trị quyết định thi hành kỷ luật Cảnh cáo ông Đỗ Đức Duy và trình BCH Trung ương Đảng xem xét, xử lý kỷ luật bà Nguyễn Thị Kim Tiến theo thẩm quyền. Đề nghị các cơ quan chức năng thi hành kỷ luật hành chính kịp thời, đồng bộ với kỷ luật đảng. **P.V**

Tổ chức đào tạo, bồi dưỡng kiến thức chuyên môn và nâng cao nghiệp vụ về nội dung trưng bày bảo tàng

Bộ VHTTDL vừa có quyết định tổ chức hai lớp đào tạo, bồi dưỡng kiến thức chuyên môn và nâng cao nghiệp vụ về công tác xây dựng nội dung trưng bày bảo tàng cho các bảo tàng, ban quản lý di tích (khu vực phía Bắc và khu vực phía Nam), với mục đích bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, nâng cao kỹ năng chuyên môn, nghiệp vụ về công tác quản lý, thực hiện nhiệm vụ xây dựng nội dung trưng bày bảo tàng cho các bảo tàng và ban quản lý di tích (có hoạt động trưng bày hiện vật là di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia).

Tạo điều kiện để lãnh đạo phụ trách chuyên môn và di sản viên trực tiếp làm công tác trưng bày tại các bảo tàng và ban quản lý di tích trao đổi kinh nghiệm, tăng cường sự phối hợp, liên kết chặt chẽ trong hoạt động phát huy giá trị di sản văn hóa. Đánh giá, lựa chọn được những viên chức có năng lực để tiếp tục đào tạo theo hướng chuyên sâu, làm hạt nhân cho đội ngũ viên chức làm công tác trưng bày của ngành. Thời gian dự kiến: Mỗi lớp 5 ngày, sẽ diễn ra quý III, quý IV. 2025 tại Hà Nội và TP.HCM.

Lớp học sẽ giới thiệu quy trình xây dựng nội dung đề cương trưng bày theo quy định của Thông tư số 05/2025/TT-BVHTTDL của Bộ trưởng Bộ VHTTDL quy định chi tiết về nhiệm vụ chuyên môn của bảo tàng; gửi, lưu giữ hiện vật, tư liệu về di sản văn hóa phi vật thể, di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia, di sản tư liệu; hoạt động nghiên cứu, sưu tầm và tư liệu hóa di sản văn hóa phi vật thể cho người Việt Nam định cư ở nước ngoài, tổ chức, cá nhân người nước ngoài và hoạt động nghiên cứu, sưu tầm di sản tư liệu; chương trình, tài liệu, tổ chức đào tạo, tập huấn, bồi dưỡng cho nhân lực quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa. Xây dựng kế hoạch hoặc dự án tổ chức trưng bày, gồm đề xuất ý tưởng nội dung trưng bày, dự kiến địa điểm, nguồn hiện vật, xác định đối tượng khách tham quan, nguồn tài chính và các vấn đề liên quan khác. Xây dựng cấu trúc đề cương trưng bày với các nội dung Mục tiêu đề cương trưng bày; Quan điểm, nguyên tắc xây dựng nội dung trưng bày; Giới thiệu khái quát về phạm vi nội dung trưng bày của bảo tàng và giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học, thẩm mỹ của hiện vật, sưu tập hiện vật... **L.S**

Nơi bắt đầu...

(Tiếp theo trang 1)

xã hội mà còn sâu sắc và lâu dài nhất: Hành trình xây dựng nền văn hóa mới từ cấp nhỏ nhất của hệ thống chính trị.

Cấp xã là nơi gần dân nhất, sát dân nhất, nơi mọi quyết sách, chủ trương, đường lối của Đảng được cụ thể hóa thành hành vi, phong tục, lối sống và không gian văn hóa thường ngày. Cũng chính tại đây, sự thay đổi trong bộ máy, trong cơ cấu tổ chức, trong chức năng, nhiệm vụ không chỉ là câu chuyện hành chính, mà là câu chuyện của lòng tin, của bản sắc, của sự gắn bó cộng đồng. Đại hội Đảng cấp xã nhiệm kỳ này vì thế không đơn thuần là một kỳ sinh hoạt chính trị định kỳ, mà còn mang theo sứ mệnh lớn lao, khởi động một nền tảng văn hóa phát triển mới, tương xứng với hình hài hành chính đã được tinh gọn, tương hợp với kỳ vọng của nhân dân và khát vọng vươn lên của đất nước.

Có lẽ chưa khi nào, những địa danh quen thuộc của từng làng, từng xã, từng phường lại trở nên giàu chất gợi mở như hôm nay. Những cuộc sáp nhập không chỉ là sự cộng gộp địa lý mà là sự thử thách về tinh thần đoàn kết, sự hội nhập về tâm thức cộng đồng và sự tái cấu trúc các biểu tượng văn hóa. Có những cái tên làng xã đã lui vào dĩ vãng, nhưng cũng có những giá trị đang được làm mới trên nền cũ. Trong dòng chảy ấy, vai trò của Đảng bộ cấp xã trở nên đặc biệt quan trọng. Không ai khác, chính các tổ chức cơ sở Đảng là nơi có thể nắm bắt được từng hơi thở của đời sống nhân dân, là nơi có thể kiến tạo các giải pháp "trúng" và "đúng" để giữ gìn, phát huy bản sắc trong khi vẫn mở ra những không gian sáng tạo cho phát triển văn hóa bền vững, hiện đại và nhân văn.

Một trong những biểu hiện sâu sắc nhất của sự đổi mới tư duy văn hóa từ cấp xã chính là cách các đại hội nhiệm kỳ này đưa nội dung phát triển văn hóa vào nghị quyết, không chỉ như một phần trong các chỉ tiêu, nhiệm vụ, mà như một trụ cột trong chiến lược phát triển địa phương. Rất nhiều đảng bộ cơ sở đã đưa ra những định hướng táo bạo nhưng thiết thực: Phục hồi lễ hội truyền thống gắn với du lịch, mở rộng các thiết chế văn hóa cộng đồng theo hướng số hóa và tương tác, thúc đẩy văn hóa đọc từ trường học đến nhà dân, khai thác các làng nghề, ẩm thực, biểu tượng văn hóa địa phương thành nguồn lực kinh tế. Có xã mạnh dạn triển khai mô hình "xã sáng - sạch - xanh - sống tử tế", có xã chọn "đưa văn hóa vào quy hoạch" như một tiêu chí ưu tiên trong xây dựng nông thôn mới nâng cao. Những sáng kiến ấy, dù lớn hay nhỏ, đều cho thấy một điều: Văn hóa không còn bị đặt sau các lĩnh vực khác mà đang dần trở thành điểm khởi phát của mọi chính sách phát triển.

Chúng ta từng nhiều lần khẳng định: "Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là động lực phát triển", nhưng để biến tinh thần ấy thành hiện thực sống động thì không nơi nào phù hợp hơn cấp xã. Bởi văn hóa không phải là những điều vĩ mô, mà là cách một cán bộ tiếp dân, cách một người trẻ tham gia sinh hoạt chi đoàn, cách một cụ già gìn giữ tập tục, cách một lớp học trồng cây quanh trường. Từng hành vi, từng thói quen ấy chính là nơi văn hóa tồn tại và lan tỏa. Vì vậy, tổ chức lại bộ máy không thể là sự "cắt - gộp - chia" đơn thuần, mà phải là sự kiến tạo lại môi trường để văn hóa phát triển mạnh mẽ từ nền tảng vi mô - tức là từ từng xã, từng phường, từng khu dân cư.

Đại hội Đảng cấp xã lần này còn gắn liền với một đòi hỏi rất mới: Phát huy quyền lực chính trị đi đôi với trách nhiệm văn hóa. Khi chính quyền cấp xã được trao quyền nhiều hơn, tự chủ về một số lĩnh vực, phân cấp trong tổ chức và quyết định đầu tư, thì đi kèm với đó phải là một năng lực quản trị văn hóa tương xứng. Không thể có phát triển nếu cán bộ cơ sở thiếu tầm nhìn văn hóa. Không thể có cộng đồng vững mạnh nếu thiếu sự lan tỏa các giá trị văn minh, nhân ái, sáng tạo từ trong hệ thống chính trị. Và cũng không thể có "dân làm gốc" nếu Đảng không dẫn đường bằng các giá trị văn hóa. Chính vì vậy, những Đại hội Đảng xã, phường nhiệm kỳ này đang đặt ra yêu cầu cấp thiết về việc xây dựng đội ngũ cán bộ cơ sở không chỉ "chuyên nghiệp - liêm chính - phụng sự" mà còn phải "có văn hóa - hiểu cộng đồng - truyền cảm hứng".

Trong thời đại số, cấp xã không còn là "miền xa" của hệ thống chính trị mà trở thành điểm đầu tiên kết nối người dân với nhà nước qua công nghệ, qua dịch vụ công, qua các nền tảng trực tuyến. Nhưng hơn cả, đó cũng là nơi những giá trị truyền thống có thể được số hóa để sống mãi cùng hiện đại. Những lễ hội có thể được livestream, những câu chuyện cổ có thể trở thành podcast, những biểu tượng làng xã có thể thành tài sản số gắn với du lịch thông minh. Khi cấp xã trở thành "trạm phát sóng" đầu tiên của văn hóa bản địa trong thế giới phẳng, thì đại hội đảng cấp xã hôm nay phải có tầm nhìn không chỉ đến 5 năm mà xa hơn nữa, cho cả một thế hệ chuyển hóa văn hóa trong không gian số…

Không phải ngẫu nhiên mà Tổng Bí thư Tô Lâm trong bài phát biểu tại Đại hội Đảng bộ xã Nghĩa Trụ, Văn Giang (Hưng Yên) ngày 1.7 vừa qua, đã nhấn mạnh: "Xã là không gian phát triển mới". Câu nói ấy không chỉ mang tính định hướng về mặt tổ chức bộ máy, mà còn gửi gắm một niềm tin lớn: Chính ở nơi nhỏ nhất, gần dân nhất, nếu biết phát huy nội lực văn hóa, chúng ta có thể tạo nên những đột phá phát triển lớn nhất, bền vững nhất. Từ cái nhìn ấy, mỗi đại hội đảng cấp xã hôm nay không chỉ là dịp để tổng kết, bầu nhân sự hay đề ra chỉ tiêu phát triển, mà còn là thời điểm khởi động một chương mới cho văn hóa địa phương. Một chương mới mà ở đó, cấp xã không còn là "mắt xích cuối cùng" mà là "nút khởi đầu"; văn hóa không chỉ là một mục trong nghị quyết mà là tinh thần thấm đẫm trong mọi hành động lãnh đạo, quản lý, phát triển; cán bộ không chỉ làm đúng, làm đủ mà phải làm hay, làm sáng tạo, làm có chiều sâu văn hóa.

Chính trong những buổi đại hội tưởng như nhỏ bé ấy, trong những gian phòng họp của một xã miền núi, trong hội trường của một phường ven đô, trong ngôi trường được mượn làm nơi tổ chức đại hội của một xã nông thôn mới, chúng ta thấy được một Việt Nam đang từng bước chuyển mình: Thầm lặng nhưng mạnh mẽ, bền bỉ nhưng quyết liệt, giàu truyền thống nhưng cũng đầy tinh thần đổi mới. Một Việt Nam bắt đầu hành trình kiến tạo nền văn hóa phát triển từ nơi gần dân nhất, thiết thực nhất, nơi những đại hội Đảng cấp xã đang thắp sáng ngọn lửa đổi thay bằng chính sự đồng lòng của cộng đồng, trí tuệ của cán bộ và khát vọng của toàn dân.■

SẮP XẾP TỔ CHỨC BỘ MÁY VÀ ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH, THỦ TƯỚNG YÊU CẦU:

Tăng cường thông tin, tuyên truyền tạo đồng thuận và sự tham gia của người dân

● T.SƯƠNG

Thủ tướng Phạm Minh Chính vừa ký ban hành Công điện số 110/CĐ-TTg về việc tiếp tục tập trung triển khai thực hiện Nghị quyết của Trung ương, Kết luận của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về sắp xếp tổ chức bộ máy và đơn vị hành chính.

Người dân Đà Nẵng làm thủ tục hành chính Ảnh: B.LÂM

Theo đó, về tiếp nhận và giải quyết thủ tục hành chính liên quan đến đất đai, Thủ tướng giao Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, Chủ tịch UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tiếp tục tổ chức tiếp nhận, giải quyết thủ tục hành chính trên địa bàn các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương theo đúng quy định tại khoản 4, khoản 5 Điều 4, khoản 2 Điều 5 và khoản 1, khoản 2 Điều 10 Nghị quyết số 190/2025/QH15 của Quốc hội, chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Công điện số 90/CĐ-TTg và Nghị định số 118/2025/NĐ-CP của Chính phủ, bảo đảm duy trì và nâng cao mức độ hài lòng của người dân, doanh nghiệp đối với chất lượng phục vụ của cơ quan nhà nước.

UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương rà soát, bảo đảm nhân lực, cơ sở vật chất, trang thiết bị tại Trung tâm phục vụ hành chính công cấp tỉnh, cấp xã, nhất là các lĩnh vực phát sinh hồ sơ lớn ở cấp xã như hộ tịch, đất đai, đăng ký hộ kinh doanh, xây dựng,... và các lĩnh vực mới được phân cấp, phân định thẩm quyền, bảo đảm việc thực hiện thủ tục hành chính không phụ thuộc vào địa giới hành chính trong phạm vi cấp tỉnh, không để ách tắc, chậm trễ trong giải quyết thủ tục hành chính, dịch vụ công (hoàn thành trước ngày 20.7).

Về các nhiệm vụ đã phân cấp cho địa phương, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các Bộ, cơ quan ngang Bộ thường xuyên kiểm tra, theo dõi, hướng dẫn việc thực hiện các quy định về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy của các cơ quan, đơn vị, tổ chức trong hệ thống cơ quan hành chính ở Trung ương và địa phương, trong đó có các nhiệm vụ đã phân cấp cho địa phương; báo cáo Thủ tướng Chính phủ các nội dung trên trước thứ Năm hằng tuần qua Văn phòng Chính phủ và Bộ Nội vụ. Về việc phủ sóng công nghệ số, Thủ tướng Chính phủ giao Bộ Tài chính chỉ đạo Tập đoàn Điện lực Việt Nam phối hợp với Bộ Công Thương và các bên liên quan rà soát, khẩn trương cung cấp điện để xóa các điểm thiếu điện ở các thôn, bản trên cả nước (hoàn thành trước ngày 1.10.2025).

Về việc nâng cao kỹ năng số cho đội ngũ cán bộ, Thủ tướng Chính phủ giao các Bộ, cơ quan ngang Bộ, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tiếp tục triển khai tổ chức tập huấn chuyên môn, nghiệp vụ; bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, thông tin thường xuyên, liên tục, ưu tiên thực hiện kịp thời trong giai đoạn vận hành bộ máy mới theo thứ tự quan trọng, cần thiết, như là thuế, đăng ký kinh doanh, đất đai, môi trường, tư pháp, y tế, giáo dục...; đồng thời, xây dựng chương trình và chỉ đạo tổ chức đào tạo, bồi dưỡng kỹ năng công nghệ, quản lý hành chính hiện đại và kỹ năng giao tiếp hành chính để nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ, công chức cả về chuyên môn và kỹ năng số, nhất là ở các địa phương vùng sâu, vùng xa, xã đảo, nơi điều kiện triển khai còn hạn chế (hoàn thành trước ngày 1.8.2025).

Thủ tướng Chính phủ yêu cầu Bộ VHTTDL và các cơ quan liên quan tiếp tục triển khai các kế hoạch tăng cường thông tin, tuyên truyền, chủ động cung cấp thông tin chính thống định hướng dư luận, tạo đồng thuận trong đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, đảng viên và nhân dân; tăng cường công tác truyền thông chính sách, tạo đồng thuận và sự tham gia của người dân trong tổ chức, hoạt động của mô hình chính quyền địa phương 2 cấp; đẩy mạnh thông tin đối ngoại hiệu quả, nâng cao uy tín về môi trường thể chế, môi trường đầu tư kinh doanh, tăng cường niềm tin cho nhà đầu tư nước ngoài đầu tư, kinh doanh tại Việt Nam (thực hiện thường xuyên).

Thủ tướng Chính phủ giao các Bộ, cơ quan ngang Bộ, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thiết lập cơ chế điều phối, giám sát và phản hồi thông tin 2 chiều giữa Trung ương và địa phương; đồng thời, bảo đảm cơ chế giám sát chặt chẽ từ cấp trên và sự tham gia của người dân (thực hiện thường xuyên). Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các Bộ, cơ quan ngang Bộ tiếp tục tập trung cao độ, dành nguồn lực cho công tác hoàn thiện thể chế, pháp luật; khẩn trương ban hành, trình ban hành các văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành các Luật, Nghị quyết của Quốc hội thông qua tại Kỳ họp thứ 9; tiếp tục rà soát, hoàn thiện hệ thống quy định pháp luật để vận hành đồng bộ, hiệu quả mô hình mới.

Về cải cách hành chính gắn với kiểm soát tài chính công, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các Bộ, cơ quan ngang Bộ, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính gắn với cải cách tài chính công và đổi mới phương thức quản trị địa phương; tăng cường phân cấp cho địa phương để chủ động giải quyết các thủ tục hành chính, điều hành ngân sách, tổ chức bộ máy và quản lý nhân lực… Thủ tướng Chính phủ giao Bộ GD&ĐT khẩn trương hoàn thiện, trình Thủ tướng Chính phủ Dự án đầu tư trường bán trú các xã, phường, đặc khu biên giới trong tháng 7.2025 (sử dụng nguồn vốn tăng thu năm 2024 và tiết kiệm chi 7 tháng đầu năm 2025) và Chương trình mục tiêu quốc gia hiện đại hóa, nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo giai đoạn 2026 - 2030; trong đó tập trung đầu tư tăng cường cơ sở vật chất, quy mô trường, lớp học ở các cấp học. Đồng thời, khẩn trương hoàn thiện, trình Thủ tướng Chính phủ Đề án "Xây dựng các trường nội trú, bán trú cho học sinh phổ thông ở vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo giai đoạn 2026-2030"… ■

Di tích quốc gia chùa Báo Quốc bị cháy

Sáng qua 17.7, di tích lịch sử quốc gia chùa Báo Quốc (xã Ngự Thiên, Hưng Yên) đã xảy ra hỏa hoạn tại khu vực nhà Tiền Đường. Cơ quan chức năng đã vào cuộc điều tra.

Trao đổi với *Văn Hóa*, ông Nguyễn Anh Tuấn, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Hưng Yên cho biết, ngay sau vụ cháy xảy ra, cơ quan chức năng đã có mặt tại hiện trường để điều tra, nắm bắt tình hình. Sở đã chủ trì cuộc họp với lãnh đạo xã và cơ quan công an nhằm bảo vệ tốt nhất cho di tích. Theo báo cáo của lãnh đạo xã Ngự Thiên, vụ cháy được nhà chùa phát hiện khoảng 4h - 4h30. Sau đó báo cho chính quyền, cùng lực lượng công an xã có mặt cùng nhân dân dập đám cháy. Khoảng gần một giờ, đám cháy được dập tắt hoàn toàn. Thiệt hại ban đầu được xác định là cháy nhà Tiền Đường, mái bị sập xuống. "Rất may mắn là toàn bộ tòa Tam Bảo, cũng như nội thất, đặc biệt là hệ thống tượng Phật, thư pháp hàng trăm năm tuổi, đồ thờ quý giá không bị ảnh hưởng bởi đám cháy, vẫn được giữ nguyên vẹn", Phó Giám đốc Sở VHTTDL Hưng Yên cho hay.

Tại cuộc họp, Sở VHTTDL đề nghị chính quyền xã Ngự Thiên và các đơn vị chức năng cùng nhân dân bảo vệ hiện trường vụ cháy phục vụ công tác điều tra. Đồng thời, xây dựng phương án bảo vệ toàn bộ tài sản trong chùa, tránh việc mất cắp, mất trộm, đặc biệt là những bức tượng, hệ thống tượng Phật, đồ thờ giá trị. Sở VHTTDL sẽ có báo cáo tỉnh Hưng Yên về vụ việc và tập trung bảo vệ hiện trường, điều tra và khắc phục sự cố cũng như kịp thời tu bổ nhà Tiền Đường này.

Liên quan đến vụ việc, Chủ tịch UBND xã Ngự Thiên Lê Minh Tuấn cho biết, có 3/5 gian nhà Tiền Đường bị cháy, cơ quan chức năng đang thu thập chứng cứ và điều tra làm rõ nguyên nhân vụ việc. Bước đầu đánh giá có thể nguyên nhân là do chập dây điện. Đình Lưu Xá, chùa Báo Quốc (trước thuộc xã Canh Tân, huyện Hưng Hà, Thái Bình) là nơi thờ phụng tứ vị đại vương, trong đó có hai danh nhân lịch sử là Thái úy Lưu Khánh Đàm và Thái phó Lưu Điều, người có công phò bốn triều vua nhà Lý. Năm 1990, đình Lưu Xá, chùa Báo Quốc được công nhận là cụm di tích lịch sử quốc gia.

Nhằm đáp ứng yêu cầu bảo vệ và phát huy giá trị di tích, nhu cầu sinh hoạt tín ngưỡng của nhân dân, được sự thống nhất của chính quyền địa phương, và sự đóng góp của các tín đồ phật tử, tháng 12.2023, UBND xã Canh Tân đã khởi công xây mới tòa đại bái đình Lưu Xá và nhà Mẫu chùa Báo Quốc với tổng kinh phí trên 8 tỉ đồng. Trong đó, nhân dân địa phương đóng góp trên 1,2 tỉ đồng, còn lại là kinh phí do các nhà hảo tâm, con em xa quê đóng góp. Sau gần một năm thi công, các hạng mục công trình đã hoàn thành bảo đảm chất lượng về kiến trúc truyền thống và mỹ thuật, đáp ứng nhu cầu tâm linh, tín ngưỡng của nhân dân trong và ngoài xã tới đây chiêm bái. **QUỲNH HOA**

Nhà Tiền Đường chùa Báo Quốc sau vụ cháy

Ai về chợ Ú Đại Sơn...

Bài, ảnh: MAI THỤC LINH

"Ai về chợ Ú Đại Sơn, Mua con trâu mộng lập nên đại điền", câu ca xưa lưu truyền trong giới thương lái trâu, bò ở khắp nhiều nơi trong cả nước. Từ câu ca, chúng tôi tìm về chợ Ú xã Bạch Hà, Nghệ An (trước đây là xã Đại Sơn, huyện Đô Lương). Chợ bắt đầu họp từ mờ sáng cho đến gần trưa, thu hút rất đông thương lái ở các địa phương khác đến mua bán.

Chợ họp mỗi tháng sáu phiên, vào các ngày 1, 6, 11, 16, 21 và 26 âm lịch. Từ khi Nghệ An mở tuyến đường N5 chạy qua chợ, giao thương càng trở nên thuận lợi, tấp nập hơn. Chợ Ú được ví như "sàn giao dịch trâu bò" lớn nhất khu vực miền Trung, mỗi phiên chợ có hàng chục xe trọng tải lớn chở trâu, bò từ khắp mọi miền đổ về để trao đổi, mua bán. Nhiều ngành nghề, dịch vụ "ăn theo", nâng cao thu nhập cho người dân.

Chợ trâu, bò lớn nhất miền Trung

Gần 5h sáng trung tuần tháng 7, chúng tôi có mặt tại chợ Ú. Con đường dẫn đến khu chợ dường như chật hẹp lại vì dòng người và phương tiện ra vào tấp nập. Đến khu vực tập kết chính có diện tích lên đến 5.000m^2 đã đầy ắp trâu, bò. Kẻ bán, người mua ồn ào, náo nhiệt, tiếng gọi nhau í ới... tạo nên nét riêng biệt của phiên chợ trâu bò lớn nhất miền Trung.

Trời dần sáng đã rõ mặt người, chợ Ú ồn ào, náo nhiệt hơn, tiếng gọi nhau í ới, tiếng thương lượng trả giá, tiếng những chú trâu ọ, bò rống ò vang cả góc chợ. Kẻ bán, người mua hào hứng ra giá, hồ hởi đếm tiền trao trâu, dắt bò…, tất cả làm nên đầy sinh động của phiên chợ trâu bò Bạch Hà. Ngoài phục vụ sản xuất, trâu còn trở thành hàng hóa cung cấp thực phẩm có giá trị kinh tế cao. Bởi vậy, tuỳ trọng lượng và sức khoẻ, mỗi con trâu sẽ có giá từ vài chục đến cả trăm triệu đồng. Có mặt tại phiên chợ từ sáng sớm, anh Cao Văn Đồng ở Xã Can Lộc (Hà Tĩnh) gắn bó với chợ Ú nhiều năm nay phấn khởi cho hay: "Tôi buôn bán ở chợ trâu, bò này nhiều năm nay. Ngày chợ phiên bất kể nắng mưa, khoảng 4h sáng, chợ đã nhộn nhịp, nhưng đến gần khoảng 10h chợ đã vãn".

Mỗi phiên chợ, anh Đồng buôn từ Hà Tĩnh sang Nghệ An từ 8 - 10 con trâu, bò. Có phiên thuận lợi anh chỉ bán trong buổi sáng, nhưng có những lúc cũng phải chờ đến hết buổi mới bán được. Thậm chí không bán hết lại phải chở về nhà hoặc thuê dân ở đây chăm sóc chờ phiên chợ sau đem ra bán tiếp. Nguồn trâu, bò ở chợ Ú khá đa dạng, được thương lái thu mua từ khắp nơi trong cả nước trước khi đưa về đây để giao dịch. Trong những năm gần đây, một số người còn đưa trâu, bò từ các nước khác như Lào, Thái Lan, Ấn Độ… về chợ Ú để mở rộng nguồn hàng. Ông Tô Văn Tam xã Bạch Hà (Nghệ An), chủ một cơ sở chuyên thu gom trâu, bò cho biết: "Chúng tôi chung nhau cùng các thương lái thu gom 200-300 con trâu, bò từ khắp nơi, chủ yếu ở Lào và Thái Lan đưa về đây mở bán cả ngày cho các khách hàng trong vùng, tỉnh và xuất sang cả Trung Quốc. Tất cả trâu, bò mua về đều được cơ quan y tế kiểm dịch, xe tải, chuồng trại được phun khử trùng đầy đủ".

Theo nhiều thương lái chuyên thu gom trâu, bò, để thu mua được lượng trâu, bò lớn, hằng ngày "giao dịch" lên đến hàng ngàn con. Tại xã Bạch Hà có đội quân hàng trăm người chuyên đi tìm hàng trâu, bò từ khắp nơi. Những lái buôn phải lặn lội nhiều ngày trong các bản làng vùng cao trong tỉnh và ở Thái Lan, Lào để chọn mua trâu, bò tốt, khỏe mạnh rồi đưa về xã Bạch Hà. Chợ Ú cũng vì thế được cánh thương lái đánh giá là chợ trâu bò lớn nhất vùng miền Trung Bộ khi mà mỗi phiên chợ ở đây có thời điểm tiêu thụ khoảng 1.500 - 1.800 con trâu, bò các loại.

Kinh nghiệm dân gian chọn hàng

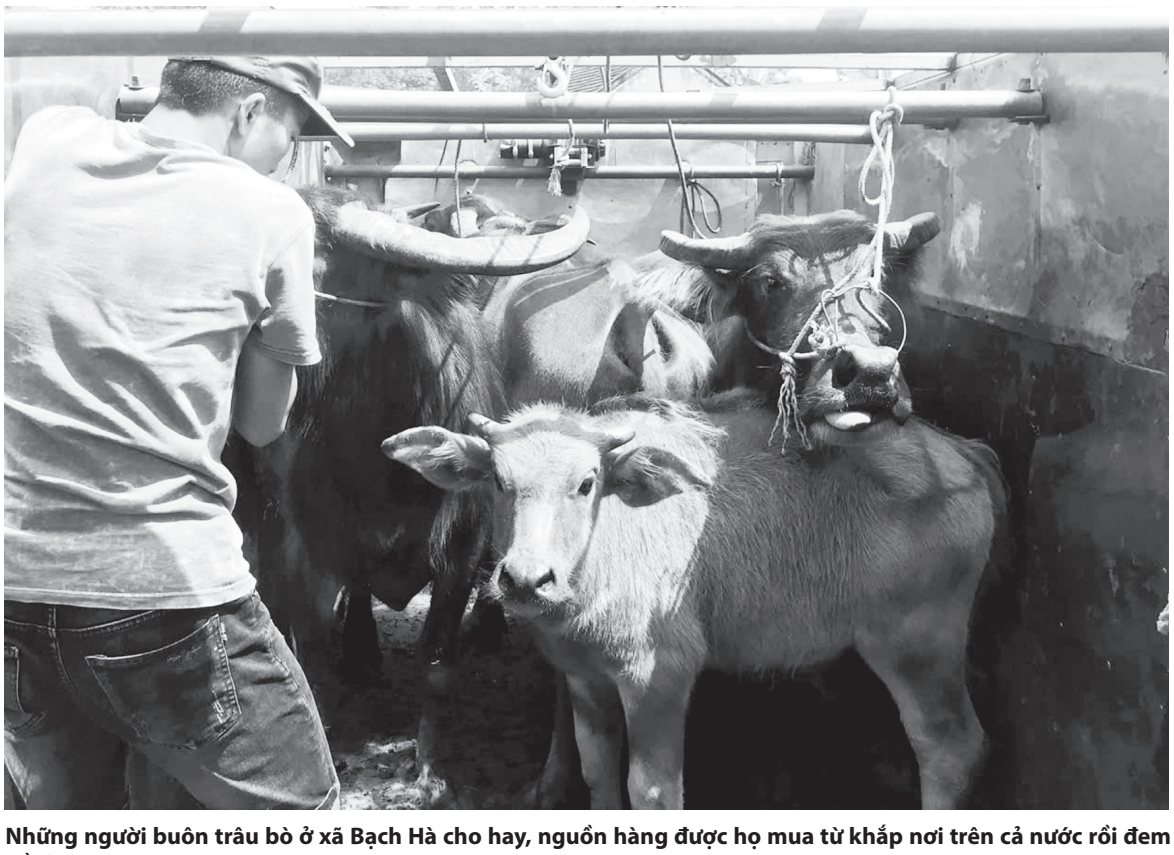
Đến chợ Ú, người ta không chỉ mua trâu, bò mà còn để học hỏi kinh nghiệm mua bán, chọn giống, trao đổi cách chăn nuôi, vỗ béo trâu, bò, tham khảo giá cả thị trường. Chợ được chia thành hai khu vực để bán trâu và bò riêng. Trong từng khu vực lại phân chia thành vị trí để mua bán trâu bò để nuôi hoặc để xẻ thịt. Theo kinh nghiệm của các thương lái, chọn trâu bò để về làm thịt, thường chọn những con to béo, da xù xì, lông to vì những con này sẽ cho nhiều thịt, xương nhỏ.

Trâu bò nuôi lại cầu kỳ hơn. Có hai câu cửa miệng cũng là kinh nghiệm trong chọn mặt hàng này mà bất cứ thương lái nào trong nghề cũng biết đến, đó là phải chọn những con có các đặc điểm "mồm gầu dai, tai lá mít, đít lồng bàn", hay là "chân cao, mình dài, đuôi bẹ dừa" là "tướng" tốt, nuôi chóng lớn, ít bệnh tật, khỏe mạnh dùng để nhân giống. Còn những con trâu, bò mà có "đầu tang, xoáy tóc, hàm sà" thì bị loại ngay, bởi vì "trong ba thứ ấy cửa nhà ra đi". Ngoài phục vụ sản xuất, trâu còn trở thành hàng hóa cung cấp thực phẩm có giá trị kinh tế cao. Bởi vậy, tuỳ trọng lượng và sức khoẻ, mỗi con trâu sẽ có giá từ vài chục đến cả trăm triệu đồng.

Đến gần trưa chợ đã vãn dần, chúng tôi bắt gặp ông Lầu Bá Xềnh đến từ xã Con Cuông (Nghệ An) đứng cạnh một con trâu. Ông cho biết, "xuống đây mới có nhiều trâu, bò để lựa chọn. Tôi vừa chọn được con trâu này, khoảng hai năm tuổi thôi, vừa làm giống vừa làm sức kéo và phục vụ sản xuất". Ở chợ Ú, tùy độ tuổi, trọng lượng của từng con mà có giá chênh lệch khác nhau, tuy nhiên về cơ bản dao động trong khoảng từ 10-80 triệu đồng một con trâu, bò. Trong đó, một trâu đực loại to bán với mức giá 35-75 triệu đồng, còn nghé, me giá 10-25 triệu đồng/con.

Trâu bò, khi đạt tiêu chuẩn bán sẽ được gom lại ở những khu vực nhốt rồi gọi thương lái đến thu mua

Những người buôn trâu bò ở xã Bạch Hà cho hay, nguồn hàng được họ mua từ khắp nơi trên cả nước rồi đem về chăm sóc

Nâng cao thu nhập cho người dân

Từ chiều hôm trước diễn ra phiên chợ, nhiều xe chở trâu, bò đã tập kết khắp các đường làng quanh chợ Ú. Một loạt dịch vụ ăn theo đã ra đời. Nào là nơi bán thức ăn, nước uống cho trâu, bò. Có nhà dựng lán trại để chủ trâu, bò thuê làm chỗ nhốt tạm. Bà Nguyễn Thị Xuân, người dân sống gần chợ Ú đang bỏ cỏ cho trâu, bò ăn cho hay: "Mỗi phiên chợ, tôi bán thức ăn, cho thuê chỗ nhốt tạm trâu, bò cũng kiếm được ít tiền. Mỗi con thuê nhốt được 15.000 - 20.000 đồng. Mỗi tháng có 6 phiên họp, trừ các khoản chi tiêu hằng ngày, gia đình cũng tích cóp được một khoản".

Nhiều lái buôn đến từ các tỉnh xa, họ mang theo hàng chục con trâu, bò. Một mình chẳng thể cáng đáng hết, họ sẵn sàng chi tiền cho người dân địa phương "đòi trâu" dắt thuê. Ở chợ Ú này, những người theo nghề "đòi trâu" là trẻ em, phụ nữ. Mỗi con trâu, bò được thuê dắt có giá dao động từ 4.000 - 7.000 đồng cho một chiều. Ngoài việc người dân buôn bán trâu, bò ở chợ Ú, địa bàn xã còn có khoảng 80 chuồng trại của người dân với diện tích lớn được người dân địa phương dựng lên cho các "đầu nậu" thuê để "gom" trâu, bò ở Lào, Thái Lan về, và hằng ngày giao dịch mua bán trao đổi luôn chứ không chờ đến phiên chợ. Các cơ sở thu gom này cũng mang lại một khoản thu nhập khá lớn.

Sau khi thu mua đủ số lượng, các đầu nậu sẽ thuê xe để vận chuyển trong và ngoài nước. Ngoài ra, các hộ dân trực tiếp buôn bán trâu, bò, dắt, chăm sóc, cho thuê chuồng trại còn có nhiều hộ mua trâu, bò về vỗ béo rồi bán lại. Theo tính toán, nếu nuôi khoảng một tháng cũng mang lại lợi nhuận từ 2-3 triệu đồng/con. Ông Nguyễn Cảnh Lâm, Trưởng phòng Kinh tế xã Bạch Hà (Nghệ An) cho biết: "Toàn xã hiện có trên 500 hộ kinh doanh, buôn bán trâu bò, trong đó có 300 hộ kinh doanh chuyên nghiệp, đã thúc đẩy phát triển ngành nghề dịch vụ, thương mại của địa phương. Đặc biệt chợ Ú đem lại thu nhập cao gần như ổn định cho người dân, giải quyết việc làm cho nhiều lao động địa phương". ■

Quảng cáo thực phẩm phải có các thông tin bắt buộc

● LÂM SƠN

Dự thảo Nghị định quy định chi tiết một số điều và hướng dẫn thi hành Luật Quảng cáo đang được lấy ý kiến rộng rãi, Bộ VHTTDL đề xuất các yêu cầu đối với nội dung quảng cáo các sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ đặc biệt.

Theo đó, tại chương II, dự thảo Nghị định đã bổ sung, hoàn thiện quy định về sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ đặc biệt. Đồng thời, bổ sung quy định cụ thể về nội dung quảng cáo bắt buộc, nội dung khuyến cáo, nội dung cảnh báo, hành vi bị cấm trong quảng cáo đối với từng nhóm sản phẩm.

11 nhóm sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ đặc biệt

Dự thảo Nghị định liệt kê cụ thể 11 nhóm sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ đặc biệt có ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe con người và môi trường, bao gồm: Mỹ phẩm; Thực phẩm, thực phẩm chức năng, thực phẩm bổ sung, thực phẩm dinh dưỡng y học, thực phẩm dùng cho chế độ ăn đặc biệt; Sữa và sản phẩm dinh dưỡng dùng cho trẻ nhỏ không thuộc quy định tại khoản 4 Điều 7 của Luật Quảng cáo; Hóa chất chế phẩm diệt côn trùng, diệt khuẩn dùng trong gia dụng và y tế; Thiết bị y tế; Dịch vụ khám bệnh, chữa bệnh; Thuốc bảo vệ thực vật, thuốc thú y, thức ăn chăn nuôi, thức ăn thủy sản, sản phẩm xử lý môi trường nuôi trồng thủy sản, sản phẩm xử lý chất thải chăn nuôi, giống thủy sản, giống vật nuôi và sản phẩm giống vật nuôi; Phân bón; Giống cây trồng; Thuốc; Đồ uống có cồn, bao gồm rượu, bia và các sản phẩm đồ uống có chứa cồn thực phẩm khác. Đồng thời, bổ sung mở rộng khả năng bổ sung các sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ khác theo quy định của Chính phủ trong từng thời kỳ.

Dự thảo nêu rõ các yêu cầu đối với nội dung quảng cáo mỹ phẩm: Nội dung quảng cáo mỹ phẩm phải có các thông tin bắt buộc sau: Tên mỹ phẩm; tính năng, công dụng của mỹ phẩm; tên, địa chỉ của tổ chức, cá nhân chịu trách nhiệm đưa sản phẩm ra thị trường; các cảnh báo theo quy định của các hiệp định quốc tế. Trường hợp tên mỹ phẩm đã bao gồm các thông tin về tính năng, công dụng thì không phải thể hiện nội dung này trong sản phẩm quảng cáo. Quảng cáo mỹ phẩm không được gây hiểu nhầm sản phẩm đó là thuốc. Quảng cáo mỹ phẩm trên báo nói, báo hình phải đọc rõ ràng nội dung tên mỹ phẩm; tính năng, công dụng của mỹ phẩm; các cảnh báo theo quy định của các hiệp định quốc tế. Khi quảng cáo mỹ phẩm không sử dụng hình ảnh, trang phục, tên, thư tín, bài viết của các đơn vị, cơ sở y tế, bác sĩ, dược sĩ, nhân viên y tế khác. Trước đó, Nghị định 181/2013/NĐ-CP cũng quy định không được quảng cáo mỹ phẩm gây hiểu nhầm sản phẩm đó là thuốc, nhưng chưa có quy định chi tiết về việc không sử dụng hình ảnh, tên của các đơn vị, cá nhân y tế.

Lực lượng chức năng kiểm tra việc kinh doanh thực phẩm chức năng (ảnh minh họa)
Ảnh: B.LÂM

Những yêu cầu bắt buộc đối với nội dung quảng cáo thực phẩm

Dự thảo Nghị định yêu cầu đối với thực phẩm chức năng, thực phẩm bảo vệ sức khỏe, thực phẩm bổ sung, thực phẩm dinh dưỡng y học, thực phẩm dùng cho chế độ ăn đặc biệt, phải có cụm từ nhận diện rõ ràng và quy định khuyến cáo "Thực phẩm này không phải là thuốc và không có tác dụng thay thế thuốc chữa bệnh" phải được thể hiện rõ ràng, trừ trường hợp quảng cáo âm thanh dưới 15 giây nhưng phải thể hiện trong nội dung quảng cáo. Trước đó, Nghị định 181/2013/NĐ-CP chỉ yêu cầu khuyến cáo "Sản phẩm này không phải là thuốc và không có tác dụng thay thế thuốc chữa bệnh" và không có quy định cụm từ nhận diện rõ ràng hay ngoại lệ cho quảng cáo âm thanh.

Cụ thể, nội dung quảng cáo thực phẩm phải có các thông tin bắt buộc sau: Tên thực phẩm; tên, địa chỉ của tổ chức, cá nhân chịu trách nhiệm về sản phẩm; tên, địa chỉ nhà sản xuất sản phẩm. Quảng cáo thực phẩm bảo vệ sức khoẻ phải có cụm từ: "Thực phẩm bảo vệ sức khỏe"; thực phẩm bổ sung phải có cụm từ: "Thực phẩm bổ sung"; thực phẩm dinh dưỡng y học phải có cụm từ "Thực phẩm dinh dưỡng y học" và "sử dụng cho người bệnh với sự giám sát của nhân viên y tế"; thực phẩm dùng cho chế độ ăn đặc biệt phải có cụm từ "Sản phẩm dinh dưỡng cho đối tượng cụ thể". Nội dung quảng cáo thực phẩm bảo vệ sức khỏe phải có các thông tin quy định và các nội dung sau: Công dụng của sản phẩm, các cảnh báo sức khoẻ (nếu có); khuyến cáo "Thực phẩm này không phải là thuốc và không có tác dụng thay thế thuốc chữa bệnh"; việc quảng cáo có sử dụng âm thanh với thời lượng ngắn dưới 15 giây thì không phải đọc khuyến cáo, nhưng phải thể hiện khuyến cáo trong nội dung quảng cáo.

Đối với sữa và sản phẩm dinh dưỡng dùng cho trẻ nhỏ, dự thảo Nghị định bắt buộc có nội dung "Sữa mẹ là thức ăn tốt nhất cho sức khỏe và sự phát triển toàn diện của trẻ nhỏ" ở phần đầu quảng cáo và nêu rõ "Sản phẩm này là thức ăn bổ sung và được ăn thêm cùng với sữa mẹ dùng cho trẻ trên 6 tháng tuổi". Nghị định 181/2013/NĐ-CP chỉ yêu cầu tên sản phẩm và tên, địa chỉ của tổ chức, cá nhân chịu trách nhiệm. ■

Hà Nội dự kiến hỗ trợ tối đa 5 triệu đồng/người để đổi xe máy xăng

Sở Xây dựng Hà Nội đang lấy ý kiến các Sở, ngành và đơn vị liên quan góp ý cho dự thảo Nghị quyết về chuyển đổi phương tiện xanh và phát triển hệ thống trạm sạc trên địa bàn thành phố. Một số chính sách nổi bật trong dự thảo nghị quyết là hỗ trợ trực tiếp bằng tiền cho người dân có xe máy chạy xăng hoặc diesel (đăng ký trước thời điểm nghị quyết có hiệu lực) tại các vùng phát thải thấp, khi chuyển đổi sang phương tiện xanh (có giá trị từ 15 triệu đồng trở lên).

Mức hỗ trợ 3 triệu đồng/xe đối với cá nhân; 4 triệu đồng/xe đối với hộ cận nghèo; 5 triệu đồng/xe đối với hộ nghèo. Mỗi cá nhân được hỗ trợ tối đa 1 xe đến hết năm 2030. Bên cạnh đó, thành phố sẽ hỗ trợ vay vốn ưu đãi với lãi suất từ 3 - 5%/năm, hạn mức 100% giá trị hợp đồng, thời gian vay tối đa 5 năm cho các đơn vị dịch vụ công ích; đơn vị vận tải hành khách (trừ xe buýt) và vận tải hàng hóa; doanh nghiệp đầu tư cơ sở thu hồi, tái chế xe cũ. Đồng thời miễn 100% lệ phí trước bạ và lệ phí đăng ký biển số đối với phương tiện giao thông xanh từ ngày nghị quyết có hiệu lực đến hết năm 2030.

Dự thảo nghị quyết cũng đề xuất lộ trình thí điểm và mở rộng vùng cấm phương tiện cá nhân chạy xăng/diesel. Theo đó, thí điểm hạn chế xe máy xăng từ ngày 1.1.2026 đến 30.6.2026. Cấm xe máy sử dụng nhiên liệu hóa thạch trong Vành đai 1 từ ngày 1.7.2026, trong Vành đai 2 từ ngày 1.1.2028. Hạn chế ô tô cá nhân dùng xăng, diesel trong Vành đai 2 từ ngày 1.1.2028; mở rộng ra Vành đai 3 từ ngày 1.1.2030. Từ năm 2035-2050, hạn chế xe cơ giới không phải phương tiện xanh (bao gồm cả xe CNG, hybrid) theo từng cấp độ. Cụ thể, hạn chế trong Vành đai 1 từ năm 2035, trong Vành đai 2 từ năm 2040, trong Vành đai 3 từ năm 2045 và hạn chế toàn thành phố từ năm 2050.

Hà Nội cũng sẽ thu phí lưu thông và điều chỉnh giá dịch vụ trông giữ sẽ áp dụng theo lộ trình nêu trên đối với xe phát thải gây ô nhiễm. Nhằm bảo đảm thực hiện mục tiêu trên, UBND TP Hà Nội yêu cầu phải có tối thiểu 10% chỗ đỗ xe tại công trình hiện hữu có trụ sạc trước cuối năm 2026; tối thiểu 30% chỗ đỗ tại dự án mới phải có trụ sạc.

Các dự án đầu tư hạ tầng trạm sạc công cộng sẽ được ngân sách hỗ trợ 70% lãi vay ngân hàng trong 5 năm đầu. Dự án bến xe, bãi đỗ có từ 30% chỗ đỗ gắn trụ sạc được hỗ trợ 50% chi phí giải phóng mặt bằng; 100% tiền thuê đất trong 5 năm đầu. Hà Nội cũng sẽ ưu tiên đầu tư trụ sạc trên vỉa hè, khuyến khích lắp trạm nạp hydrogen, nhiên liệu sạch.

P.V

Văn hóa được đặt đúng vị trí, ngày càng khẳng định vai trò, vị thế

Nhóm PHÓNG VIÊN; ảnh: TR.HUẤN

Sáng qua 17.7, Bộ VHTTDL tổ chức Hội nghị sơ kết công tác 6 tháng đầu năm, nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2025. Hội nghị diễn ra trực tiếp kết hợp trực tuyến tại 35 điểm cầu (điểm cầu Trung tâm tại trụ sở Bộ VHTTDL và 34 điểm cầu tại UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương).

Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng chủ trì Hội nghị. Đồng chủ trì có Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình; cùng các Thứ trưởng: Trịnh Thị Thủy, Tạ Quang Đông, Hoàng Đạo Cương, Hồ An Phong, Phan Tâm. Dự Hội nghị trực tiếp tại điểm cầu Hà Nội có lãnh đạo các Cục, Vụ, đơn vị chức năng thuộc Bộ VHTTDL.

Toàn cảnh Hội nghị

Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình phát biểu tại Hội nghị

Tăng tốc, bứt phá với quyết tâm và trách nhiệm

Báo cáo tóm tắt công tác 6 tháng đầu năm và nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2025, Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình cho biết: Với tinh thần tăng tốc, bứt phá đầy quyết tâm và trách nhiệm, Bộ và toàn ngành VHTTDL đã đạt kết quả toàn diện, phản ánh sức sống mạnh mẽ và sự phát triển đồng bộ trên các lĩnh vực.

Kế thừa thành quả năm 2024, 6 tháng đầu năm 2025, ngành triển khai đồng bộ các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, với sự lãnh đạo quyết liệt, linh hoạt của tập thể lãnh đạo Bộ và sự đoàn kết của toàn thể cán bộ, công chức, viên chức. Ngay từ đầu năm, Bộ đã chủ trì phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương tham mưu tổ chức chuỗi sự kiện quy mô quốc gia chào mừng các ngày lễ lớn: 95 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam; 50 năm Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước; 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh; 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam. Những hoạt động này để lại dấu ấn sâu đậm, lan tỏa rộng rãi trong xã hội.

Một sự kiện quan trọng khác là Đại hội đại biểu Đảng bộ Bộ VHTTDL lần thứ I, nhiệm kỳ 2025-2030 được tổ chức chuyên nghiệp, bài bản, đúng tiến độ, thể hiện phương châm Đoàn kết - Dân chủ - Kỷ cương - Tinh gọn - Chuyên nghiệp - Phát triển. Tuyên ngôn hành động "Văn hóa là nền tảng - Thông tin là mạch dẫn - Thể thao là sức mạnh - Du lịch là nhịp cầu kết nối" khẳng định tầm nhìn chiến lược, cụ thể hóa quan điểm của Đảng về vai trò trung tâm của văn hóa trong phát triển. Trong điều hành, tập thể lãnh đạo Bộ giữ vững nguyên tắc đoàn kết, nêu gương, chủ động nắm chắc tình hình, phản ứng chính sách kịp thời, tháo gỡ khó khăn cho các đơn vị. Bộ tập trung xử lý tồn đọng, sắp xếp bộ máy theo tinh thần Nghị quyết 18-NQ/TW, gắn phân quyền, phân cấp trong bối cảnh chính quyền địa phương 2 cấp, đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính và giải ngân vốn đầu tư công.

Lãnh đạo Bộ đã ban hành hơn 6.000 văn bản chỉ đạo điều hành, đảm bảo giải quyết kịp thời các công việc trọng điểm về pháp luật, tổ chức bộ máy, đầu tư công, phân cấp quản lý. Việc rà soát, kiện toàn tổ chức giúp tinh gọn, rõ chức năng, nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước.

Đạt nhiều kết quả đáng ghi nhận

Cũng theo Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình, trong 6 tháng đầu năm, công tác xây dựng thể chế tiếp tục là điểm sáng. Bộ đã trình Quốc hội dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo, trình Chính phủ ban hành 5 Nghị định, Bộ trưởng ban hành 10 Thông tư theo thẩm quyền; đồng thời trình dự án Luật Báo chí (sửa đổi), lập đề nghị xây dựng Luật Xuất bản (sửa đổi), hoàn thiện 6 dự thảo Nghị định để trình Chính phủ.

Bộ cũng gấp rút hoàn thiện hồ sơ trình Chính phủ Báo cáo nghiên cứu khả thi Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030, thể hiện quyết tâm đưa văn hóa vào vị trí trung tâm của phát triển bền vững. Nhiều đề án lớn được triển khai như: Triển lãm thành tựu kinh tế - xã hội, tổ chức các hoạt động nhân kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2.9; thực hiện Đề án quốc tế hóa văn hóa bản sắc dân tộc, dân tộc hóa tinh hoa văn hóa thế giới. Công tác bảo tồn, phát huy di sản

đạt kết quả nổi bật với việc trình Chính phủ 3 Nghị định, xếp hạng năm di tích quốc gia đặc biệt, công nhận 33 bảo vật quốc gia, cấp 24 giấy phép khai quật khảo cổ. Đặc biệt, tại Kỳ họp 47 của Ủy ban Di sản Thế giới (UNESCO), Quần thể di tích, danh thắng Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc được công nhận là Di sản Văn hóa Thế giới, khẳng định vị thế văn hóa Việt Nam trên bản đồ di sản nhân loại.

Xây dựng môi trường văn hóa gắn với hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam tiếp tục được đẩy mạnh; phong trào đọc sách, hội diễn, hội thi quần chúng và tập huấn cơ sở lan tỏa rộng rãi, nâng cao đời sống tinh thần nhân dân. Công nghiệp văn hóa và giải trí bước vào giai đoạn khởi sắc, nhiều sản phẩm sáng tạo có sức lan tỏa lớn, định hình diện mạo văn hóa số đậm bản sắc với năng lực cạnh tranh quốc tế. Văn hóa đối ngoại cũng chuyển biến từ giao lưu sang hợp tác thực chất, trong khi phong trào thể dục thể thao quần chúng phát triển mạnh, gắn với cuộc vận động "Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại".

Du lịch tiếp tục ghi nhận thành công vượt bậc: 6 tháng đầu năm, Việt Nam đón hơn 10,6 triệu lượt khách quốc tế, tăng 20,7% so với cùng kỳ, tổng thu đạt khoảng 518 nghìn tỉ đồng, đóng góp quan trọng cho tăng trưởng GDP và phục hồi kinh tế. Công tác báo chí, truyền thông triển khai đồng bộ, hiệu quả, nổi bật là hoàn thiện hồ sơ Dự án Luật Báo chí (sửa đổi), tổ chức các hoạt động kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam, trong đó có Hội thảo "Báo chí với các ngành công nghiệp văn hóa". Quản lý truyền hình, thông tin điện tử được siết chặt, doanh thu truyền hình trả tiền ước đạt 4.880 tỉ đồng. Lĩnh vực xuất bản cũng có nhiều đổi mới, cùng với các hoạt động nghiệp vụ tổng hợp của Bộ được triển khai bài bản, hiệu quả.

Quyết tâm bứt phá, về đích thắng lợi

Tại Hội nghị, Bộ VHTTDL đã đề ra các nhiệm vụ chung và nhiệm vụ cụ thể trong từng lĩnh vực với mục tiêu bứt phá, về đích thắng lợi. Trình bày ý kiến tại Hội nghị, nhiều địa phương cho biết còn gặp khó khăn trong vận hành, tổ chức lại các đơn vị sự nghiệp công lập trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch sau khi sáp nhập và thực hiện mô hình tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp.

Ngày 13.6.2025, Bộ VHTTDL đã ban hành công văn số 2706/BVHTTDL-TCCB gửi Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương về việc Hướng dẫn phương án sắp xếp, tổ chức lại các đơn vị sự nghiệp công lập trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch ở địa phương khi thực hiện mô hình tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp. Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, việc sáp nhập và tổ chức lại chính quyền hai cấp cũng phát sinh nhiều khó khăn, vướng mắc, cần được nhìn nhận một cách khách quan và toàn diện.

"Thông qua hoạt động thực tiễn của toàn ngành, các cấp ủy, chính quyền địa phương và nhân dân đã nhận thức rõ hơn: Văn hóa là nền tảng, thể thao là sức mạnh, thông tin là mạch dẫn, du lịch là cầu nối. Định kiến "cờ, đèn, kèn, trống" dần được xóa bỏ nhờ thay đổi tư duy, chuyển từ "làm văn hóa" sang "quản lý nhà nước về văn hóa", kiến tạo chính sách bằng công cụ pháp luật.

(Bộ trưởng NGUYỄN VĂN HÙNG)

Tiếp tục tạo đột phá trong phát triển

Tại Hội nghị, đại diện các địa phương đã ghi nhận và đánh giá cao những kết quả ngành đạt được trong nửa đầu năm. Nổi bật là thông điệp mang tính định hướng xuyên suốt: "Văn hóa là nền tảng - Thông tin là mạch dẫn - Thể thao là sức mạnh - Du lịch là nhịp cầu kết nối". Nhiều địa phương khẳng định sự đồng thuận với tinh thần chỉ đạo của Bộ và nhấn mạnh, trong bối cảnh cả nước đang thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, việc phát triển văn hóa, thể thao, du lịch, gia đình, báo chí, truyền thông có nhiều vấn đề phát sinh, thậm chí có những vấn đề chưa có trong tiền lệ.

Nhìn chung, các địa phương đều đánh giá cao nỗ lực của Bộ VHTTDL trong điều hành, triển khai nhiệm vụ 6 tháng đầu năm 2025 với khối lượng công việc lớn và nhiều kết quả rõ nét, nổi bật. Tuy nhiên, việc sắp xếp tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp đang đặt ra không ít thách thức trong công tác quản lý nhà nước về văn hóa, thể thao, du lịch. Các địa phương mong muốn Bộ VHTTDL tiếp tục chỉ đạo, hướng dẫn, đồng hành, tháo gỡ vướng mắc thực tiễn để tạo động lực tăng trưởng, đột phá cho ngành trong 6 tháng cuối năm 2025.

"Bộ hướng dẫn, Sở đồng hành"

Phát biểu kết luận Hội nghị, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng đánh giá cao sự kiên trì, nhẫn nại của đội ngũ làm văn hóa với phương châm "Làm việc nhỏ bằng tình yêu lớn", giúp toàn ngành đạt nhiều kết quả nổi bật trong 6 tháng đầu năm. "Nhìn vào bức tranh toàn cảnh, có nhiều niềm vui và phấn khởi. Văn hóa được đặt đúng vị trí, ngày càng khẳng định được vai trò, vị thế", Bộ trưởng nhấn mạnh.

Theo Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng, thông qua hoạt động thực tiễn của toàn ngành, các cấp ủy, chính quyền và nhân dân nhận thức rõ hơn: Văn hóa là nền tảng, thể thao là sức mạnh, thông tin là mạch dẫn, du lịch là cầu nối. Định kiến "cờ, đèn, kèn, trống" dần được xóa bỏ nhờ thay đổi tư duy, chuyển từ "làm văn hóa" sang "quản lý nhà nước về văn hóa", kiến tạo chính sách bằng công cụ pháp luật. Bộ trưởng vui mừng thông tin, Tổng Bí thư Tô Lâm đánh giá cao đóng góp của lĩnh vực văn hóa trong buổi tiếp Tổng Giám đốc UNESCO. Quan điểm "lấy văn hóa làm nền tảng, trụ cột phát triển đất nước" tiếp tục được khẳng định trong dự thảo Văn kiện Đại hội XIV.

Đánh giá về các kết quả đạt được trong 6 tháng qua, theo Bộ trưởng, nổi bật là công tác xây dựng, hoàn thiện thể chế. Bộ đã rà soát, tháo gỡ điểm nghẽn để kiến tạo sự phát triển. Nêu dẫn chứng cụ thể, Bộ trưởng phân tích, như với lĩnh vực du lịch, nếu để lĩnh vực này phát triển chỉ tiền thôi là không đủ mà cần phải tháo gỡ những nút thắt về cơ chế, chính sách. Chẳng hạn, trong việc sửa đổi Luật Đất đai, cần phải quy định cụ thể những gì thuộc về thiết chế văn hóa - thể thao để tạo dư địa cho du lịch phát triển. Việc sửa đổi Luật Điện ảnh, Luật Di sản văn hóa vừa qua cũng đã được sửa theo hướng phân cấp, phân quyền mạnh mẽ, đúng trọng tâm theo tinh thần "địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm". Những việc này khẳng định được chức năng quản lý nhà nước của Bộ và đảm bảo bộ máy quản lý vận hành thông suốt.

Sáu tháng đầu năm, ngành VHTTDL cũng được giao phối hợp tổ chức nhiều sự kiện lớn như kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Đảng; 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh; 50 năm Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước... "Từ nghệ thuật và bằng nghệ thuật, chúng ta lan tỏa thông điệp về một dân tộc đoàn kết, yêu hòa bình", Bộ trưởng nói. Điểm sáng nữa là Du lịch tiếp tục tăng trưởng tích cực. 6 tháng đầu năm, Việt Nam đón hơn 10,6 triệu lượt khách quốc tế, tăng 20,7% so với cùng kỳ, góp phần vào tăng trưởng chung của đất nước.

Bên cạnh những thành tựu, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cũng lưu ý thách thức khi bộ máy mới vận hành với sự đan xen nhiều thế hệ, yêu cầu ứng dụng khoa học công nghệ và phát triển công nghiệp văn hóa. Bộ trưởng kêu gọi các địa phương đồng hành cùng Bộ theo tinh thần: "Bộ hướng dẫn, Sở đồng hành", cùng hướng tới mục tiêu chung, một kỷ nguyên giàu mạnh của dân tộc. ■

Bộ VHTTDL chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương tham mưu tổ chức chuỗi sự kiện quy mô quốc gia chào mừng các ngày lễ lớn

Hoàn thiện thể chế, kết nối nguồn lực, phát triển bền vững

Nhóm PV thực hiện; ảnh: TRẦN HUẤN

Tại Hội nghị sơ kết công tác 6 tháng đầu năm và triển khai nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2025 do Bộ VHTTDL tổ chức ngày 17.7, nhiều ý kiến tâm huyết đã được đóng góp nhằm hoàn thiện cơ chế, chính sách và nâng cao hiệu quả quản lý trong lĩnh vực VHTTDL.

Nhiều ý kiến cũng đề xuất giải pháp phát huy tiềm năng, thế mạnh của địa phương, đẩy mạnh số hóa, đổi mới sáng tạo và tăng cường phối hợp giữa Bộ và các Sở, ngành, hướng tới mục tiêu phát triển bền vững và toàn diện giai đoạn tới.

Chương trình nghệ thuật đặc biệt chào mừng 95 năm Ngày thành lập Đảng

Lãnh đạo Đảng, Nhà nước và các Bộ, ngành tặng hoa các nghệ sĩ tham gia chương trình nghệ thuật đặc biệt kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh

Quyết tâm thực hiện mục tiêu tăng trưởng

Để tiếp tục phát huy những kết quả đã đạt được, phấn đấu hoàn thành mục tiêu tăng trưởng trên 8% trong năm 2025, đảm bảo tổ chức thành công các hoạt động kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2.9, Hà Nội đề xuất Bộ VHTTDL phối hợp tổ chức các hoạt động kỷ niệm, đặc biệt là lễ kỷ niệm, diễu binh, diễu hành trọng thể vào ngày 2.9 tại Quảng trường Ba Đình với những nội dung cụ thể.

Đồng thời, mong muốn Bộ sớm ban hành Thông tư quy định định mức kinh tế, kỹ thuật dịch vụ công trong lĩnh vực VHTTDL, gia đình, báo chí và truyền thông số, làm cơ sở cho các địa phương hoàn thiện đơn giá dịch vụ sự nghiệp công. Tiếp tục tổ chức các lớp tập huấn, hướng dẫn công tác quản lý nhà nước trong điều kiện chính quyền 2 cấp đi vào hoạt động, đặc biệt là quản lý thiết chế văn hóa, thể thao cơ sở, di tích, cơ sở lưu trú. Cùng với đó, cần có cơ chế rõ ràng về phân cấp, ủy quyền, nguồn lực gắn với vị trí việc làm và trách nhiệm quản lý, khai thác để các thiết chế hoạt động hiệu quả, tránh lãng phí. Thành phố cũng kiến nghị Bộ phối hợp, hướng dẫn tạo điều kiện để Hà Nội đẩy nhanh tiến độ trình Thủ tướng Chính phủ lập quy hoạch bảo tồn tôn tạo di tích quốc gia đặc biệt; sớm trình Chính phủ sửa đổi Nghị định 144/2020/NĐ-CP về hoạt động nghệ thuật biểu diễn; sửa đổi Nghị định 45/2019/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực du lịch nhằm kịp thời tháo gỡ khó khăn cho địa phương.

(Phó Chủ tịch UBND TP Hà Nội VŨ THU HÀ)

Thay đổi cách tiếp cận trong xây dựng văn bản

Năm 2025 là năm đánh dấu nhiều nỗ lực vượt bậc trong công tác hoàn thiện thể chế của ngành. Thể hiện cụ thể bằng số lượng văn bản quy phạm pháp luật do Bộ xây dựng trong năm 2025 đạt mức cao nhất trong nhiệm kỳ Chính phủ từ năm 2021 đến nay, và bước đầu đã đạt được những kết quả quan trọng. Tuy nhiên, trong bối cảnh tổ chức bộ máy sau sắp xếp, tinh gọn phải vận hành trơn tru, có hiệu quả, các quy định phải tiếp tục được bổ sung, hoàn thiện theo hướng đầy đủ, nội dung rõ ràng, không được chồng chéo, mâu thuẫn; đảm bảo sự phân cấp, phân quyền một cách mạnh mẽ; phân định rõ giữa thẩm quyền chung với thẩm quyền riêng; giảm bớt các thủ tục hành chính.

Đồng thời, phải tháo gỡ điểm nghẽn thông qua việc rà soát, phát hiện, thay thế, sửa đổi kịp thời những quy định không còn phù hợp, có sự mâu thuẫn, trái với văn bản có hiệu lực cao hơn gây khó khăn khi áp dụng; có hướng dẫn những quy định chung chung, gây ra nhiều cách hiểu khác nhau. Cùng với đó, phải thay đổi cách tiếp cận khi xây dựng văn bản mới, không tìm cách đưa vào các quy định tạo rào cản, thủ tục không cần thiết gây ra những điểm nghẽn mới.

(Vụ trưởng Vụ Pháp chế PHẠM CAO THÁI)

Sẽ điều chỉnh hệ thống thi đấu quốc gia

Trong 6 tháng đầu năm 2025, được sự quan tâm chỉ đạo sâu sát, quyết liệt của lãnh đạo Bộ, sự phối hợp của các Bộ, ngành, địa phương và các cơ quan liên quan, công tác TDTT đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận. Về công tác xây dựng, hoàn thiện thể chế, chính sách, Cục TDTT Việt Nam đã ban hành ba Thông tư định mức kinh tế, kỹ thuật dịch vụ trong lĩnh vực TDTT; phối hợp với Bộ Tài chính sửa đổi Thông tư số 200 về chế độ chi tài chính đối với các giải thể thao; xây dựng Nghị định thay thế Nghị định số 152/NĐ-CP của Chính phủ quy định một số chế độ đối với HLV, VĐV thể thao trong thời gian tập huấn và thi đấu...

Cục đang hoàn thành và trình Bộ 2 Đề án: Đại hội Thể thao toàn quốc lần thứ X năm 2026 và Đề án phát triển Điền kinh Việt Nam giai đoạn 2030-2045 và đang tổng

hợp, tiếp thu ý kiến của các Bộ, ngành địa phương đối với dự thảo Chương trình phát triển các môn thể thao trọng điểm chuẩn bị tham dự các kỳ Olympic và ASIAD giai đoạn 2026-2046... Song song với đó, Cục tiếp tục công tác phát triển TDTT cho mọi người; chuẩn bị lực lượng VĐV tham gia tranh tài tại các Đại hội thể thao lớn như SEA Games 33, Đại hội thể thao trẻ châu Á.

Sau khi cả nước xác lập địa giới hành chính mới, thực hiện việc chuyển đổi từ mô hình chính quyền địa phương từ 3 cấp sang 2 cấp, Cục Thể dục thể thao Việt Nam đã cập nhật những khó khăn, vướng mắc, đặc thù riêng của từng địa phương để có phương án kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trình lãnh đạo Bộ. Cục cũng đã đánh giá tình hình và sẽ điều chỉnh hệ thống thi đấu quốc gia, các giải đấu sao cho phù hợp, đáp ứng được yêu câu trong giai đoạn phát triển mới.

(Cục trưởng Cục TDTT Việt Nam NGUYỄN DANH HOÀNG VIỆT)

Xây dựng mô hình "Mạng lưới thiết chế thể thao mở"

Thể thao chính là "chỉ số văn minh" của đô thị hiện đại. Việc nâng tầm thể thao không chỉ là nhiệm vụ chuyên ngành mà là sứ mệnh phát triển con người, cộng đồng và xã hội hiện đại. Việc hợp nhất tỉnh Bình Dương, Bà Rịa - Vũng Tàu vào TP.HCM sẽ hình thành nên "tam giác thể thao" với ba sứ mệnh: Huấn luyện đỉnh cao, cung cấp nguồn nhân lực, tổ chức sự kiện thể thao, trên nền tảng điều kiện tự nhiên kết hợp số hóa toàn diện, hiện đại và đồng bộ.

Tuy nhiên, sự phân tán trong quản lý, thiếu tính kết nối và yếu về xã hội hóa khiến nhiều thiết chế hoạt động dưới tiềm năng. Do đó, TP.HCM kiến nghị xây dựng mô hình "Mạng lưới thiết chế thể thao mở" với các đặc điểm về cơ chế đa chủ thể quản lý, tổ chức khai thác chung, lợi ích chung, chuyển đổi số toàn diện. Mô hình này sẽ biến các thiết chế văn hóa, thể thao cơ sở thành "nút giao" động lực phát triển; vừa phục vụ mục tiêu cộng đồng, vừa kích hoạt thị trường dịch vụ thể thao địa phương, vừa cung cấp nguồn lực cho thể thao thành tích cao và quan trọng nhất là hình thành "hệ sinh thái' cho kinh tế thể thao, thể thao chuyên nghiệp phát triển đúng quy luật, bền vững.

Ngoài ra, để TP.HCM mới đủ điều kiện dẫn đầu về mô hình thể thao, công nghệ, kinh tế tích hợp thì cần có đủ khung pháp lý linh hoạt, chiến lược quy hoạch quỹ đất phát triển cụm thể thao hiện đại và cơ chế tài chính, thuế ưu đãi cho doanh nghiệp thể thao và các thiết chế hợp tác công tư (PPP).

(Phó Giám đốc Sở VHTT TP.HCM NGUYỄN NAM NHÂN)

Mong muốn sớm có văn bản hướng dẫn

Việc sáp nhập và tổ chức lại chính quyền hai cấp cũng phát sinh nhiều khó khăn, vướng mắc, cần được nhìn nhận một cách khách quan và toàn diện. Ví dụ trong lĩnh vực du lịch, ranh giới đề nghị công nhận Khu du lịch cấp tỉnh nằm trên địa bàn từ hai đơn vị hành chính cấp xã trở lên nhưng do tổ chức quản lý Khu du lịch thực hiện.

Vì thế, địa phương đang lúng túng không biết trong trường hợp này, việc lập hồ sơ đề nghị công nhận Khu du lịch cấp tỉnh sẽ do tổ chức quản lý thực hiện hay do cơ quan chuyên môn về du lịch cấp tỉnh chủ trì thực hiện và trình UBND tỉnh xem xét, quyết định. Một trường hợp khác, hồ sơ đề nghị công nhận Khu du lịch cấp tỉnh do tổ chức quản lý lập hồ sơ, ranh giới nằm trên một đơn vị hành chính cấp huyện. Hồ sơ đã được Sở VHTTDL thẩm định và trình UBND tỉnh trước ngày 1.7.2025. Tuy nhiên, do việc sáp nhập tỉnh, UBND tỉnh chưa ban hành Quyết định công nhận trước ngày 1.7. Vậy, sau 1.7, hồ sơ đề nghị công nhận Khu du lịch cấp tỉnh đã trình có cần lập lại không? Nếu có thì việc lập hồ sơ do tổ chức quản lý khu du lịch hay cơ quan chuyên môn cấp tỉnh thực hiện?

Đối với những khó khăn, vướng mắc liên quan đến các văn bản quy phạm pháp luật, Sở VHTTDL Lào Cai đề nghị các Bộ, ngành Trung ương cần đẩy nhanh tiến độ ban hành các văn bản quy phạm pháp luật; hướng dẫn thi hành luật, nghị định, bảo đảm đồng bộ, kịp thời, tránh khoảng trống pháp lý, tạo điều kiện thuận lợi cho công tác tổ chức thực hiện tại địa phương.

(Giám đốc Sở VHTTDL Lào Cai NÔNG VIỆT YÊN)

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng chủ trì Hội thảo Góp ý dự thảo Báo cáo nghiên cứu khả thi Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030

Xây dựng thương hiệu du lịch an toàn, thân thiện, hấp dẫn

Trong 6 tháng đầu năm, ngành VHTTDL Thanh Hóa đã tận dụng tốt lợi thế vị trí địa lý, hạ tầng đồng bộ, tài nguyên đa dạng, di sản phong phú và chính sách phát triển linh hoạt để đạt nhiều kết quả quan trọng, góp phần vào bức tranh tươi sáng của ngành.

Thời gian tới, ngành VHTTDL Thanh Hóa sẽ tiếp tục hoàn thiện quy hoạch, phát triển hạ tầng đồng bộ, chuyển đổi số trong xúc tiến quảng bá, đẩy mạnh liên kết vùng, xây dựng thương hiệu du lịch "an toàn - thân thiện - hấp dẫn", góp phần phát triển du lịch xanh, bền vững. Thanh Hóa cũng kiến nghị Bộ VHTTDL sớm ban hành kế hoạch hoạt động của ngành để địa phương chủ động triển khai, đồng thời tạo điều kiện để tỉnh đăng cai các sự kiện văn hóa, thể thao, du lịch cấp quốc gia, quốc tế.

(Giám đốc Sở VHTTDL Thanh Hóa PHẠM NGUYÊN HỒNG)

Du lịch là điểm sáng của nền kinh tế địa phương

Hiện nay, ngành VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi đang tham mưu cho UBND tỉnh triển khai chỉ đạo của Trung ương là phát triển Lý Sơn thành trung tâm du lịch biển đảo quốc gia và đang xin ý kiến của các Bộ, ngành. Trong 6 tháng cuối năm, Sở VHTTDL Quảng Ngãi đề nghị Bộ quan tâm, tạo điều kiện để Khu du lịch Măng Đen, Lý Sơn phát triển mạnh mẽ trong thời gian tới. Du lịch Quảng Ngãi sau 6 tháng đầu năm cũng là điểm sáng trong nền kinh tế. Hai địa phương là Kon Tum và Quảng Ngãi (cũ) đều đã vượt chỉ tiêu về du lịch đặt ra từ đầu năm, đạt trên 63% kế hoạch năm.

Sở VHTTDL Quảng Ngãi đề nghị Bộ VHTTDL hỗ trợ tổ chức "Hội thảo Phát triển Lý Sơn thành trung tâm du lịch biển đảo quốc gia" ở thời điểm thích hợp trong 6 tháng cuối năm 2025.

(Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi PHẠM THỊ TRUNG)

Đầu cầu các địa phương tham dự Hội nghị

SÂN KHẤU XÃ HỘI HÓA TP.HCM:

Đánh thức chiều sâu văn hóa qua kịch chính luận

● **HỒNG HẠNH**

Sau những tràng pháo tay vang dội từ Liên hoan sân khấu chuyên nghiệp toàn quốc tại Hà Nội đầu tháng 7, kịch chính luận TP.HCM đã có cú hích ngoạn mục khi 4 đơn vị nghệ thuật xã hội hóa cùng gặt hái loạt giải thưởng danh giá. Không chỉ là chiến thắng về chuyên môn, đây còn là lời khẳng định mạnh mẽ: Kịch chính luận, loại hình từng bị xem là kén khán giả, đang hồi sinh bằng chính đam mê, tư duy mới và khát vọng phản ánh chiều sâu thời cuộc của người nghệ sĩ phương Nam.

Trong tinh thần đó, Hội Sân khấu TP.HCM tổ chức buổi gặp gỡ ấm áp, để lắng nghe - chia sẻ - tiếp lửa cho một hành trình sáng tạo giàu cảm hứng trên sân khấu chính luận hôm nay.

Hình ảnh trong vở diễn "Cuộc đoàn tụ cảm xúc"

Mạnh dạn đầu tư

Một điểm sáng đáng ghi nhận tại Liên hoan sân khấu vừa qua là sự góp mặt của 4 vở diễn đến từ TP.HCM, tất cả đều chung một tinh thần: *Dấn thân vào các vấn đề thời sự, nói tiếng nói của hôm nay bằng hơi thở của nghệ thuật.* Nhưng thay vì đi theo lối mòn kể chuyện khô khan vốn quen thuộc của kịch chính luận, các ê kíp sáng tạo đã mạnh dạn thổi vào từng tác phẩm một luồng sinh khí mới, tinh tế, gần gũi và đầy xúc cảm.

Các đơn vị tham gia đều là những cái tên quen thuộc của sân khấu phía Nam: Sân khấu Hồng Vân mang đến vở *Một cuộc chiến khác* (tác giả Tống Phương Dung, đạo diễn NSƯT Lê Nguyên Đạt, chỉ đạo nghệ thuật NSND Hồng Vân); Sân khấu Quốc Thảo với *Sâu đêm* (tác giả và đạo diễn NSƯT Quốc Thảo); Sân khấu nghệ thuật Trương Hùng Minh với *Cuộc đoàn tụ cảm xúc* (tác giả Hoài Hương, đạo diễn Lê Quốc Nam, cố vấn nghệ thuật NSND Trần Ngọc Giàu); Công ty Truyền thông Giải trí HN Media với *Viên đạn bọc đường* (đạo diễn Mi Lê)...

Trong số đó, *Cuộc đoàn tụ cảm xúc* đã gây tiếng vang lớn khi mang về tới 8 giải thưởng danh giá. Chia sẻ sau thành công này, NSƯT Minh Nhí không giấu được xúc động: *"Đây là cột mốc đáng tự hào, phản ánh hành trình làm nghề nghiêm túc, đầy khát vọng của chúng tôi. Xuất thân từ hài kịch, lần đầu chuyển sang chính kịch, lại đảm nhận hai vai sinh đôi là áp lực rất lớn đối với tôi. Nhưng tôi xác định, làm chính kịch về người chiến sĩ công an thì không được nửa vời. Từng động tác, từng câu thoại phải chạm đến chiều sâu cảm xúc".*

Đồng quan điểm, đạo diễn, NSƯT Lê Nguyên Đạt (vở *Một cuộc chiến khác*) nhấn mạnh: *"Làm kịch chính luận cũng là một trận tuyến - trận tuyến văn hóa. Người nghệ sĩ cũng là chiến sĩ, mang sứ mệnh định hướng thẩm mỹ cho công chúng. Sau những nỗ lực này, tôi mong rằng chúng ta nên ngồi lại, tiếp tục cổ vũ nhau dấn thân vào kịch chính luận nhiều hơn nữa".*

Dễ thấy, dù đề tài về chiến sĩ công an không phải là thế mạnh truyền thống của các sân khấu xã hội hóa phía Nam, song chính sự dấn thân, không ngại thử thách, đã tạo nên những tác phẩm thành công. Tại buổi gặp mặt sau Liên hoan, nhiều nghệ sĩ khẳng định: Khi kịch chính luận được xây dựng từ chất liệu đời sống, từ những góc nhìn nghệ thuật đầy trách nhiệm và xúc cảm - thì sẽ chạm đến trái tim khán giả một cách mạnh mẽ và chân thành.

Như vở *Sâu đêm* khắc họa câu chuyện xé lòng về vợ chồng thượng tá Hồng Thái - cả hai đều là công an nên thường xuyên vắng nhà, để rồi đứa con trai lạc lõng trong cô đơn đã sa ngã thành tội phạm. Hay trong *Cuộc đoàn tụ cảm xúc,* cô công an Thùy Dương gồng mình vượt qua nỗi đau khi người yêu, cũng là đồng đội, đã hy sinh để cứu cô, và tiếp tục sống, chiến đấu trong âm thầm. Những lát cắt nội tâm ấy, không bi lụy mà đầy chân thành, khiến khán giả lặng đi, thấu hiểu và trân trọng hơn sự hy sinh thầm lặng của người chiến sĩ trong thời bình.

Vẫn còn nhiều trăn trở

Đằng sau những tràng vỗ tay và ánh hào quang từ các giải thưởng, vẫn còn đó không ít nỗi niềm và thử thách không nhỏ với sân khấu xã hội hóa TP.HCM khi bước chân vào dòng kịch chính luận - một "địa hạt" đầy chông gai nhưng cũng rất cần thiết trong bối cảnh nghệ thuật hôm nay.

Không giống như kịch giải trí, kịch chính luận đòi hỏi một cách tiếp cận hoàn toàn khác. Nó không chỉ là câu chuyện của nghệ thuật trình diễn, mà còn là hành trình chuyển tải những giá trị tư tưởng, thông điệp xã hội và tính thời sự một cách sâu sắc và chính xác.

Mang về 7 giải thưởng với vở *Sâu đêm,* đạo diễn, NSƯT Quốc Thảo chia sẻ những gian truân phía sau ánh đèn sân khấu: *"Viết kịch bản về lực lượng công an là một thách thức lớn. Không chỉ khó về đề tài, mà còn phải đảm bảo sự chính xác, chân thực. Suốt ba tháng, chúng tôi vừa tập vừa chỉnh sửa từng chi tiết, liên tục tham khảo ý kiến từ những người trong ngành để hoàn thiện kịch bản. Mỗi ý kiến từ Hội đồng nghệ thuật là một lần soi chiếu để chúng tôi điều chỉnh, bổ sung, làm cho vở diễn thật sự có chiều sâu và chạm đến cảm xúc khán giả".*

Tại buổi gặp gỡ, nhiều nghệ sĩ đã thẳng thắn nhìn nhận: Sân khấu chính luận lâu nay vẫn mang tiếng là "kịch để phục vụ", thường gắn với nhiệm vụ chính trị, các dịp lễ hội hoặc sự kiện lớn, nên ít tạo được sự kết nối cảm xúc với khán giả đại chúng. Nhưng thực tế cho thấy, khi chính luận được kể bằng một ngôn ngữ nghệ thuật tinh tế, bằng những chất liệu sống động, thì hoàn toàn có thể trở thành cầu nối mạnh mẽ giữa người nghệ sĩ và công chúng.

NSND Trần Ngọc Giàu khẳng định: *"Chúng ta không thể mãi quanh quẩn với những tiểu phẩm giải trí đơn thuần. Sân khấu cần chiều sâu tư tưởng, cần đặt ra những vấn đề lớn: Văn hóa, giáo dục, chính sách, những câu chuyện thiết thân với cộng đồng. Và chính kịch chính luận, với sự phản biện và nhân văn của mình, có thể làm được điều đó".*

Tuy nhiên, khó khăn lớn nhất với sân khấu xã hội hóa hiện nay vẫn là tài chính và khâu phát hành. Dấn thân vào chính luận tức là chấp nhận chi phí đầu tư lớn hơn, thời gian chuẩn bị dài hơn, nhưng lại đối mặt với bài toán "đầu ra" đầy trắc trở. Làm thế nào để đưa những tác phẩm này đến gần hơn với khán giả? Làm sao để kịch chính luận không chỉ dừng lại ở sân khấu liên hoan, mà có thể sống lâu dài, lan tỏa đến học sinh, sinh viên, công nhân và người lao động - những đối tượng rất cần tiếp cận với nghệ thuật chân thực, truyền cảm hứng?

Với trăn trở ấy, các đơn vị nghệ thuật đã kiến nghị cần có chính sách hỗ trợ thiết thực hơn cho sân khấu chính luận, từ cấp phép lưu diễn đến tổ chức các chương trình biểu diễn định kỳ tại các cơ sở giáo dục, đơn vị công đoàn, lực lượng vũ trang…

Dù còn nhiều gian khó, nhưng tinh thần dấn thân và sự chuyển mình mạnh mẽ của sân khấu xã hội hóa phía Nam là tín hiệu tích cực. Kịch chính luận, khi được đầu tư bài bản và nuôi dưỡng bằng tâm huyết, hoàn toàn có thể trở thành một phần không thể thiếu của đời sống văn hóa, không chỉ làm nhiệm vụ phản ánh hiện thực, mà còn góp phần định hướng, soi rọi và nâng tầm ý thức cộng đồng. ■

Giao lưu với tác giả sách *Báo chí công dân, mạng xã hội & PR trong kỷ nguyên mới*

Buổi talkshow cùng tác giả cuốn sách *Báo chí công dân, mạng xã hội & PR trong kỷ nguyên mới* sẽ diễn ra sáng 19.7 tại Đường Sách TP.HCM, với sự tham dự của tác giả Nguyễn Bá Ngọc.

Sự kiện do Saigon Books tổ chức, nhằm giới thiệu cuốn sách vừa ra mắt của nhà báo Nguyễn Bá Ngọc, Chủ tịch Công ty NBA Media. Theo BTC, buổi giao lưu sẽ xoay quanh các chủ đề: Hành trình ra đời và động lực sáng tác cuốn sách; các vấn đề chuyên môn như ranh giới giữa "nhà báo công dân" và báo chí chuyên nghiệp, ảnh hưởng của AI, mạng xã hội và PR trong kỷ nguyên mới; góc nhìn ứng dụng dành cho sinh viên, người làm truyền thông - doanh nghiệp.

Tác phẩm *Báo chí công dân, mạng xã hội & PR trong kỷ nguyên mới* được xem là nỗ lực hiếm hoi tại Việt Nam trong việc nhận diện các xu hướng mới của truyền thông hiện đại, đặc biệt là vai trò song hành giữa các chủ thể truyền thông chuyên nghiệp và phi chuyên nghiệp. Cuốn sách cũng bàn đến những thách thức mới như tin giả, khủng hoảng online, sự lấn lướt của AI… Trong phần giao lưu, tác giả sẽ trực tiếp chia sẻ về quá trình viết sách, tư duy truyền thông chủ động và quan điểm về việc "cưỡi trên làn sóng truyền thông" thay vì bị cuốn trôi trong đó. **TÙNG THƯ**

Âm nhạc kể câu chuyện của Nghệ thuật thứ 7

● **MINH ANH**

Khi âm nhạc không còn là phần nền tô điểm cho khung hình, mà đã trở thành "linh hồn" của câu chuyện điện ảnh - một làn sóng sáng tạo mới đang lan tỏa trong đời sống nghệ thuật đương đại. Những chương trình kết hợp giữa âm nhạc và điện ảnh mở ra không gian trải nghiệm giàu cảm xúc, nơi mỗi nốt nhạc cất lên là một lát cắt của ký ức, mỗi giai điệu ngân vang là một cú chạm tinh tế vào tâm hồn khán giả. Đó là sự giao thoa, là cuộc đối thoại đầy mê hoặc giữa âm thanh và hình ảnh - nơi giải trí thăng hoa thành cảm xúc và cảm xúc hóa thành nghệ thuật sống.

Nhiều chương trình giao thoa âm nhạc - điện ảnh được tổ chức gần đây. Trong ảnh: Màn trình diễn tại "Musique De Salon 16"

Giao thoa âm nhạc và điện ảnh

Ngay từ thuở "bình minh" của Nghệ thuật thứ 7, âm nhạc đã giữ vai trò là người đồng hành không thể thiếu. Từ những thước phim câm được minh họa bằng dàn nhạc chơi trực tiếp, đến những bản soundtrack đình đám trở thành di sản, sự giao thoa này tạo nên những trải nghiệm đa giác quan. Nhiều tác phẩm âm nhạc trong phim đã có một đời sống riêng, thậm chí trở thành nội dung chính như những bản concerto đầy ấn tượng trong loạt phim hoạt hình *Tom & Jerry,* hay những bản nhạc bất hủ trong *The Godfather, Titanic*...

Gần đây, sự kết hợp này ngày càng phát triển mạnh mẽ, không chỉ qua những tác phẩm điện ảnh mà còn thông qua hàng loạt sự kiện độc đáo, góp phần làm phong phú đời sống văn hóa và định hình thị hiếu công chúng. Tại Việt Nam, nhiều hòa nhạc phim được tổ chức, đưa âm nhạc và điện ảnh lại gần nhau hơn, tạo nên những trải nghiệm nghệ thuật mới mẻ và thú vị cho công chúng.

Cuối tháng 6 vừa qua, sau 5 năm vắng bóng, *Concert of Childhood Memory* trở lại TP Hồ Chí Minh với chủ đề *Whisper of Wonders,* dắt khán giả vào thế giới kỳ ảo của những bản nhạc phim huyền thoại Studio Ghibli. Ra mắt từ năm 2016, chương trình là cầu nối giữa âm nhạc giao hưởng thính phòng và giới trẻ, khơi gợi lại ký ức tuổi thơ qua những giai điệu gắn liền với các bộ phim như *Spirited Away, My Neighbor Totoro, Howl's Moving Castle*… Với ba đêm diễn liên tiếp (từ ngày 27-29.6) tại Nhà hát Quân đội TP Hồ Chí Minh, chương trình đã "cháy vé" chỉ sau hai tuần mở bán, cho thấy sức hút mạnh mẽ của một sự kiện âm nhạc từng bước trở thành điểm hẹn thường niên cho cộng đồng yêu giao hưởng Việt Nam.

Ông Lã Tuấn Cường, Trưởng ban Tổ chức dự án *Concert of Childhood Memory 2025 - Whisper of Wonders* chia sẻ: "Chương trình không chỉ mang đến giá trị nghệ thuật được truyền tải bằng ngôn ngữ âm nhạc mà còn là hành trình trở về với những điều đẹp đẽ nhất trong tâm hồn mỗi người".

Cũng trong tháng 6, hành trình tôn vinh âm nhạc và trải nghiệm nghệ thuật tinh tế *Musique De Salon 16* đã tiếp nối với chủ đề *Âm nhạc & Điện ảnh* tại Hà Nội và TP Hồ Chí Minh. Dưới sự chỉ huy nghệ thuật của nhạc sĩ Đức Trí, phần trình diễn của dàn nhạc hoành tráng, khán giả đã được thưởng thức các bản nhạc phim quen thuộc và gặp lại nhiều "người cũ" qua những thước phim kinh điển. Sân khấu âm nhạc đã trở thành màn ảnh sống động - một trải nghiệm thị giác dành cho trái tim và tâm hồn.

Những giai điệu bất hủ như: *Áo lụa Hà Đông, Bao giờ cho đến tháng Mười, Tháng năm rực rỡ, Mắt biếc, Người vợ cuối cùng*... đã lần lượt vang lên. Mỗi nốt nhạc, mỗi tiết tấu đã kể lại câu chuyện cũ, khơi gợi mạnh mẽ những miền ký ức và cảm xúc sâu lắng trong lòng người nghe.

Không dừng lại ở điện ảnh Việt, chương trình còn mở rộng ra thế giới với những bản tình ca bất tử của *Casablanca,* quyến rũ, hồi hộp trong loạt phim *James Bond, Musique De Salon 16* đã minh chứng cho sức mạnh không biên giới của âm nhạc khi kết hợp cùng Nghệ thuật thứ bảy…

Theo nhạc sĩ Đức Trí: "Âm nhạc có khả năng kể chuyện theo cách riêng. Khi tách hình ảnh ra khỏi bộ phim, âm nhạc trở thành phương tiện giúp người nghe nhớ lại cảm xúc, bối cảnh và nhân vật. Chương trình muốn đưa khán giả đến với những thước phim bằng trí tưởng tượng và cảm xúc cá nhân".

Trải nghiệm nghệ thuật sống động

Tại Việt Nam, nhiều buổi concert nhạc phim đã diễn ra và thu hút hàng ngàn khán giả. Có thể kể đến hòa nhạc *Cinema Music* của Dàn nhạc Giao hưởng Việt Nam (VNSO), các chương trình hòa nhạc kết hợp với phim kinh điển của Dàn nhạc Giao hưởng Sài Gòn, hay chương trình *Filmusic concert* của Sai Gon Film Orchestra... mang lại trải nghiệm đỉnh cao của điện ảnh với âm nhạc giao hưởng.

Có thể thấy, hòa nhạc phim đa dạng về chủ đề, từ "bom tấn" Hollywood, hoạt hình đến tác phẩm điện ảnh Việt Nam, đáp ứng thị hiếu của nhiều đối tượng khán giả. Với sự tham gia của dàn nhạc giao hưởng chuyên nghiệp, các nhạc công tài năng và nhạc trưởng uy tín, sự kết hợp giữa âm thanh sống động, hình ảnh phim chiếu trên màn hình lớn và đôi khi là hiệu ứng ánh sáng, sân khấu đã tạo nên những màn trình diễn thăng hoa, thu hút không chỉ những người yêu nhạc cổ điển mà còn cả những tín đồ điện ảnh, các gia đình và giới trẻ...

Từ trước đến nay, khái niệm âm nhạc giao hưởng ở nước ta thường được mặc định là hàn lâm, có phần xa cách đối với đông đảo công chúng. Tuy nhiên, sự xuất hiện của các hòa nhạc phim đã làm thay đổi đáng kể nhận định này. Bằng cách trình diễn những bản nhạc quen thuộc, chương trình đã tạo ra một cầu nối hiệu quả, giúp khán giả tiếp cận âm nhạc hàn lâm một cách dễ dàng và tự nhiên. Qua đó, không chỉ giúp nâng cao nhận thức và gu thẩm mỹ nghệ thuật của công chúng mà còn đóng góp vào việc bảo tồn và phát huy giá trị của những tác phẩm điện ảnh và âm nhạc kinh điển.

Hơn nữa, sự đa dạng của các sự kiện kết hợp âm nhạc và điện ảnh còn mở ra nhiều cơ hội mới, thúc đẩy mạnh mẽ sự phát triển của ngành công nghiệp giải trí. Với sự đầu tư công phu, nghiêm túc và chất lượng nghệ thuật cao, những chương trình này hứa hẹn tiếp tục là một xu hướng được quan tâm và phát triển trong tương lai, khẳng định giá trị vượt thời gian của sự hòa quyện giữa hai loại hình nghệ thuật. ■

Diva Mỹ Linh công bố tour diễn châu Á đầu tiên sau 7 năm

Sau 7 năm vắng bóng trên sân khấu liveshow lớn, diva Mỹ Linh chính thức trở lại với *Mỹ Linh Xin chào tour 2025* - tour diễn quốc tế đầu tiên trong sự nghiệp hơn 30 năm của cô. Đặc biệt, lần này diva sẽ sánh đôi cùng con gái Mỹ Anh trong một cuộc đối thoại âm nhạc xuyên thế hệ. Tour diễn sẽ có 2 điểm dừng chính tại Nhật Bản và Hàn Quốc, với chương trình đầu tiên vào ngày 14.9 tại Yokohama Landmark Hall, tiếp theo là Seoul ngày 11.10 tại Myunghwa Live Hall. Khán giả sẽ được thưởng thức những bản hit kinh điển của Mỹ Linh được làm mới đầy cảm xúc, cùng các sáng tác đậm dấu ấn cá nhân trong *EP Phases of the moon* của Mỹ Anh. Đặc biệt, tour sẽ mang đến những bản hòa âm bất ngờ giữa hai thế hệ, kết nối truyền thống và hiện đại. Ban nhạc The Band dưới sự dẫn dắt của nhạc sĩ Anh Quân kết hợp cùng các nhạc công trẻ sẽ đồng hành trong *Mỹ Linh Xin chào tour 2025*.

HÀ MY

Lễ hội Thời trang Biển Quốc tế Việt Nam 2025

Sau thành công của mùa đầu tiên, Lễ hội Thời trang Biển Quốc tế Việt Nam 2025 sẽ quay trở lại với quy mô ấn tượng hơn. Sự kiện diễn ra tại Khu du lịch Bàu Trắng (Lâm Đồng), quy tụ hơn 120 người mẫu, trình diễn hơn 200 bộ trang phục. Đây là sân chơi thời trang uy tín, nơi các người mẫu trẻ có dịp gặp gỡ, giao lưu, học hỏi với những gương mặt quen thuộc trong làng tạo mẫu Việt.

Chương trình năm nay quy tụ các nhà thiết kế nổi tiếng trong nước và quốc tế như: Kiều Hằng (BST Beau Blanc), Ben & Tod (Urban Pulse), Hương Nguyễn (Dạ Vũ), Lê Hữu Nhân (The Dreamers), Imade Mio (Summer Fest Jp Kito)...; đồng thời, mở rộng cơ hội cho những người mẫu trẻ khẳng định bản thân. Sau hai mùa tổ chức, Lễ hội Thời trang Biển Quốc tế Việt Nam đã khẳng định sức hút và vị thế nổi bật trong làng thời trang Việt.

MINH HÀ

Khát vọng văn hóa lan tỏa mạnh mẽ từ giảng đường

NGỌC NHIÊN - THÙY TRANG; ảnh: ĐỨC ANH

Ngay sau khi kết thúc mùa thi tuyển sinh năng khiếu năm 2025, nhiều cơ sở đào tạo thuộc khối Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tại Hà Nội và TP.HCM đã ghi nhận lượng thí sinh dự thi tăng vọt, thậm chí chạm mốc cao nhất từ trước đến nay. Đằng sau những con số ấy là bức tranh sinh động về sự thức tỉnh của giới trẻ trước giá trị văn hóa dân tộc, là khát vọng được sáng tạo, cống hiến và sống trọn với đam mê nghệ thuật, thể thao, quản lý văn hóa trong thời đại mới.

Sự chuyển mình này cũng phản ánh rõ nét nỗ lực bài bản của các trường trong công tác tuyển sinh, kiểm định chất lượng và mở ra hành trình nghề nghiệp đa dạng, giàu bản sắc cho thế hệ tương lai - những người sẽ tiếp tục thắp lên ngọn lửa văn hóa ở từng vùng miền trên cả nước.

Thí sinh dự thi tại Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam

Lượng thí sinh bùng nổ

Trường ĐH Mỹ thuật TP.HCM năm nay thu hút gần 2.500 thí sinh dự thi năng khiếu, tăng đáng kể so với năm 2024 và cao nhất từ trước tới nay. Trong khi đó, chỉ tiêu tuyển sinh của trường ở bậc đại học hệ chính quy và vừa làm vừa học là 305, cùng 20 chỉ tiêu liên thông ngành Thiết kế đồ họa từ Trường CĐ Mỹ thuật Trang trí Đồng Nai, cho thấy tỷ lệ "chọi" rất cao.

Để đảm bảo chất lượng và cơ sở vật chất, kỳ thi được chia làm hai đợt: Đợt 1 (8-9.7) dành cho ngành Thiết kế đồ họa, thu hút gần 1.600 thí sinh thi các môn Hình họa và Trang trí; Đợt 2 (11-13.7) cho các ngành Hội họa, Đồ họa, Lý luận - Lịch sử & Phê bình mỹ thuật, Điêu khắc… với gần 900 thí sinh, thi các nội dung đặc thù như Hình họa, Tượng tròn chân dung, Bố cục tranh màu, Bố cục chạm nổi.

PGS.TS Nguyễn Văn Minh, Hiệu trưởng nhà trường cho biết: Thi năng khiếu đòi hỏi không gian chuyên biệt, mỗi phòng tối đa 25 thí sinh, đầy đủ giá vẽ, bục mẫu… Việc tách đợt giúp quản lý chất lượng và tạo điều kiện cho thí sinh phát huy sáng tạo. Nhà trường cũng cân nhắc tổ chức kỳ thi riêng cho ngành Sư phạm Mỹ thuật tùy theo chỉ tiêu Bộ GD&ĐT phân bổ, thể hiện định hướng linh hoạt, đáp ứng nhu cầu đào tạo giáo viên địa phương.

Ở khối thể thao, Trường ĐH Thể dục Thể thao TP.HCM ghi nhận lượng thí sinh kỷ lục: Hơn 3.400 thí sinh dự thi năng khiếu, gấp đôi năm 2024 (1.700) và gấp ba năm 2023 (1.130). Đây là mức cao nhất từ trước đến nay, củng cố uy tín của trường sau nhiều nỗ lực đổi mới đào tạo, hiện đại hóa cơ sở vật chất và trẻ hóa đội ngũ. Năm nay, trường tuyển 660 chỉ tiêu đại học chính quy và 400 chỉ tiêu hệ vừa làm vừa học cho bốn ngành: Huấn luyện thể thao, Giáo dục thể chất, Quản lý thể dục thể thao, Y sinh học thể dục thể thao. Sau kỳ thi chính quy, trường tiếp tục tuyển sinh khóa 83 hệ vừa làm vừa học (nộp hồ sơ đến 14.8, thi 22.8); chương trình và bằng cấp tương đương hệ chính quy, mở đường cho người học linh hoạt giữa công việc và đào tạo chuyên sâu.

Thí sinh thi năng khiếu môn Bóng đá vào Trường ĐH Thể dục Thể thao TP.HCM

Cơ hội nghề nghiệp rộng mở

Mùa tuyển sinh năm học 2025-2026 của Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam ghi nhận sự gia tăng về số lượng và chất lượng thí sinh dự thi vào các hệ đào tạo tài năng. Cụ thể, hệ Trung cấp có 424 thí sinh đăng ký dự thi, tăng so với năm trước; hệ Đại học có 172 thí sinh. Đáng chú ý, kết quả thi của hệ Đại học đã được công bố với điểm số ở mức tốt hơn, cho thấy chất lượng thí sinh ngày càng được nâng cao.

Giám đốc Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam TS.NSND Đỗ Quốc Hưng cho biết: "Việc số lượng thí sinh đăng ký nhiều hơn và điểm thi tốt hơn đã khẳng định uy tín của nhà trường, đúng với định hướng của Bộ VHTTDL trong việc xây dựng môi trường học tập chất lượng cao, gắn với chuẩn quốc tế. Đồng thời, điều này cũng chứng tỏ nhu cầu nguồn nhân lực nghệ thuật ngày càng lớn, phản ánh sức hút của ngành văn hóa, nghệ thuật trong bối cảnh đất nước hội nhập. Đây là bước đi quan trọng để Việt Nam có đội ngũ nghệ sĩ, chuyên gia âm nhạc trình độ cao, phục vụ phát triển công nghiệp văn hóa. Đặc biệt, sự gia tăng này đã góp phần thực hiện Chiến lược phát triển văn hóa Việt Nam đến năm 2030. Bộ VHTTDL đặt mục tiêu đào tạo nhân lực chất lượng cao, đặc biệt trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn, âm nhạc, nhằm xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc".

Sự bùng nổ số lượng thí sinh dự thi vào các trường năng khiếu khối Văn hóa - Thể thao - Nghệ thuật là dấu hiệu tích cực về mặt tuyển sinh, đồng thời phản ánh những chuyển biến sâu sắc trong nhận thức xã hội về giá trị của văn hóa bản địa. Những lựa chọn, dù khác biệt về hình thức, đều gặp nhau ở một điểm chung: Khát vọng bảo tồn và phát huy di sản văn hóa qua ngôn ngữ nghệ thuật, thể thao, biểu diễn và quản lý văn hóa. Khi thế hệ trẻ biết quay về với cội nguồn và làm mới nó bằng tinh thần sáng tạo đương đại, đó chính là lúc văn hóa Việt Nam bước vào giai đoạn phát triển mạnh mẽ, có chiều sâu và mang tính hội nhập nhưng không mất đi bản sắc vốn có.

Học viện Múa Việt Nam năm nay ghi nhận gần 200 thí sinh đăng ký dự thi. Tuy nhiên, chỉ tiêu tuyển sinh vẫn giữ ở mức như mọi năm nhằm đảm bảo chất lượng đào tạo: Hệ Trung cấp tuyển 45 học sinh, hệ Đại học ngành Huấn luyện múa tuyển 20 sinh viên. Bà Nguyễn Thúy Nga, Giám đốc Học viện Múa Việt Nam thông tin: Học viện sẽ triển khai tuyển sinh lớp tài năng theo Đề án 1341 với 20 chỉ tiêu, gồm 10 cho nghệ thuật biểu diễn kịch múa và 10 cho nghệ thuật biểu diễn múa dân gian dân tộc, hướng đến đào tạo nguồn nhân lực nghệ thuật chất lượng cao.

Trường ĐH Văn hóa TP.HCM tổ chức thi năng khiếu cho chuyên ngành Tổ chức, dàn dựng chương trình văn hóa nghệ thuật (ngành Quản lý văn hóa), thu hút hơn 250 thí sinh, mức cao nhất từ trước đến nay. Thí sinh thi hai phần: Năng khiếu biểu diễn (ca hát, nhạc cụ, múa, nhảy, diễn kịch, thuyết trình…) và Năng lực hiểu biết nghệ thuật qua hình thức bốc thăm, trả lời trực tiếp, nhằm đánh giá khả năng nhận định, xử lý tình huống.

TS.NSƯT Huỳnh Công Duẩn, đại diện Ban chấm thi cho biết: "Số lượng thí sinh dự thi tăng mạnh, trong đó nhiều em được tuyển thẳng nhờ thành tích nghệ thuật. Nhu cầu xã hội về tổ chức sự kiện và sản phẩm văn hóa ngày càng cao, kéo theo triển vọng việc làm đa dạng. Có trường hợp thí sinh đã đi làm dự án, có thu nhập, nay quay lại hoàn thiện bằng cấp. Đây là dấu hiệu tích cực cho đào tạo gắn với thực tiễn".

Bên cạnh chuyên ngành năng khiếu nói trên, Trường ĐH Văn hóa TP.HCM còn tuyển 1.000 chỉ tiêu cho 8 ngành, 14 chuyên ngành. Đáng chú ý, lần đầu trường mở ngành Di sản học bậc đại học, trở thành đơn vị tiên phong trong cả nước đào tạo ngành này ở trình độ đại học.

Trường ĐH Sân khấu Điện ảnh TP.HCM tổ chức thi năng khiếu từ ngày 8-15.7. Năm nay, Trường tiếp nhận 622 hồ sơ (tăng 20,8% so với 2024). Ngành Diễn viên kịch, điện ảnh, truyền hình có 469 hồ sơ, chỉ tiêu 55; ngành Đạo diễn điện ảnh, truyền hình 153 hồ sơ, chỉ tiêu 40. Nhạc viện TP.HCM tổ chức thi năng khiếu từ 10-18.7, tuyển 410 chỉ tiêu gồm 300 trung cấp, 100 đại học chính quy và 10 văn bằng 2.

Dễ nhận thấy, sự bùng nổ số lượng thí sinh dự thi vào các trường năng khiếu khối Văn hóa - Thể thao - Nghệ thuật là dấu hiệu tích cực về mặt tuyển sinh, đồng thời phản ánh những chuyển biến sâu sắc trong nhận thức xã hội về giá trị của văn hóa bản địa. Những lựa chọn, dù khác biệt về hình thức, đều gặp nhau ở một điểm chung: Khát vọng bảo tồn và phát huy di sản văn hóa qua ngôn ngữ nghệ thuật, thể thao, biểu diễn và quản lý văn hóa. Khi thế hệ trẻ biết quay về với cội nguồn và làm mới nó bằng tinh thần sáng tạo đương đại, đó chính là lúc văn hóa Việt Nam bước vào giai đoạn phát triển mạnh mẽ, có chiều sâu và mang tính hội nhập nhưng không mất đi bản sắc vốn có.■

GIEO MẦM VĂN HÓA GIỮA ĐẠI NGÀN TÂY NGUYÊN:

Mỗi mái nhà là một bảo tàng sống

● **NGUYỄN LINH - NAM HƯNG**

Từ tiếng chiêng ngân vang trong những buổi tập cuối tuần, sắc màu rực rỡ trên khung dệt thổ cẩm, đến những tràng cười giòn tan trong hội thi thể thao giữa đại ngàn, Gia Lai đang khơi lại mạch nguồn văn hóa trong từng nếp nhà, mái ấm, cộng đồng.

Một nghi lễ truyền thống của đồng bào Jrai được phục dựng, góp phần lan tỏa bản sắc văn hóa dân tộc giữa đại ngàn Tây Nguyên

Dưới cánh tay nâng đỡ của Dự án 6 thuộc Chương trình Mục tiêu quốc gia (giai đoạn 2021-2025), những giá trị truyền thống của đồng bào Bahnar, Jrai đã được bảo tồn và sống dậy đầy tự hào. Đây không đơn thuần là cuộc phục hưng di sản, mà là hành trình đánh thức tinh thần đoàn kết, là động lực để kinh tế địa phương và du lịch cộng đồng vươn mình từ chính cội rễ văn hóa - nơi gia đình là khởi nguồn của mọi kết nối bền chặt.

Hồi sinh mạch nguồn di sản từ mỗi nếp nhà

Chương trình "Cồng chiêng cuối tuần - Thưởng thức và trải nghiệm" do Sở VHTTDL Gia Lai tổ chức đã trở thành điểm hẹn thú vị cho người dân và du khách. Nếu như năm 2023 mới có 25 buổi biểu diễn thì đến năm 2024 đã tăng gần gấp đôi, với 46 buổi tại TP Pleiku và lan tỏa về các buôn làng xa xôi - nơi những mái nhà rông vẫn giữ gìn nhịp sống truyền thống, nơi ông bà kể chuyện văn hóa cho cháu con, nơi các gia đình cùng sum vầy trong tiếng chiêng, điệu múa và ký ức ngàn đời...

Giai đoạn 2023-2024, hàng chục lớp truyền dạy di sản phi vật thể như chỉnh chiêng, tạc tượng, đan lát, dân ca... đã được mở, truyền nghề cho hàng trăm học viên người Bahnar, Jrai. Năm 2024, các Nghệ nhân Ưu tú tiêu biểu như Ksor Krôh, Đinh Bri, Đinh Thị Hiền… đã trực tiếp hướng dẫn 35 học viên tại các huyện Kông Chro, Kbang, Chư Păh - những vùng từng đối mặt với nguy cơ mai một tiếng chiêng.

Chia sẻ từ Nghệ nhân Ưu tú Ksor Krôh: "Tượng gỗ là linh hồn buôn làng. Nay có lớp trẻ chịu học, tôi yên tâm lắm...!" - chính là tiếng lòng của hàng chục nghệ nhân đang được Dự án 6 hỗ trợ phương tiện, kinh phí để tiếp tục sứ mệnh "truyền lửa" văn hóa từ thế hệ này sang thế hệ khác.

Không gian di sản cộng đồng đang dần mở rộng, lan tỏa từ buôn làng đến quảng trường, bảo tàng. CLB nữ cồng chiêng làng Leng (Kbang), mô hình "Sắc màu văn hóa Gia Lai" với nhà rông, cây nêu, thổ cẩm... được trình diễn sống động tại nhiều sự kiện; 22 buổi giới thiệu văn hóa đã được tổ chức, trong đó có nhiều chương trình dành riêng cho những đối tượng yếu thế như trẻ em làng SOS, người khuyết tật...

Từ năm 2022 đến nay, Dự án 6 đã góp phần hình thành 6 CLB văn hóa dân gian tại các huyện như Kbang, Ayun Pa, Chư Păh, Krông Pa, Ia Pa… Nhiều lễ hội truyền thống được phục dựng thành công, như Lễ mừng lúa mới ở làng Ia Gri (nay là xã Biển Hồ), đi kèm các sản phẩm truyền thông sáng tạo: Phim tài liệu, truyện tranh về di sản - hướng đi mới để văn hóa chạm tới giới trẻ.

Với tổng nguồn vốn gần 90 tỉ đồng từ ngân sách Trung ương và địa phương giai đoạn 2022-2025, Dự án đã triển khai hiệu quả nhiều hoạt động: Phục dựng một làng truyền thống tiêu biểu, hỗ trợ gần 100 đội văn nghệ dân gian, tổ chức hơn 70 buổi trình diễn cồng chiêng, 10 hội thi thể thao dân tộc, xây dựng 25 tủ sách cộng đồng với hơn 6.000 đầu sách, mở hàng chục lớp tập huấn cho gần 200 học viên và hỗ trợ nghệ nhân gìn giữ nghề cổ truyền.

Truyền thông và thông tin đối ngoại cũng là điểm nhấn nổi bật. Hàng chục bản tin, video clip song ngữ (Việt - Jrai - Bahnar) được sản xuất, phát hành rộng rãi đến vùng sâu vùng xa và biên giới. Các phim tư liệu như *Để văn hóa trở thành sản phẩm du lịch hấp dẫn, Du lịch cộng đồng - Kỳ vọng mới cho đồng bào Jrai...* không chỉ lan tỏa hình ảnh Gia Lai mà còn thể hiện khát vọng phát triển bền vững từ nền tảng văn hóa bản địa.

Gắn kết văn hóa - thể thao - du lịch cộng đồng

Từ bảo tồn văn hóa đến thể thao truyền thống và phát triển du lịch, Dự án 6 đang mở ra một hướng đi toàn diện cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số Gia Lai - nơi gia đình, cộng đồng và bản sắc văn hóa cùng đồng hành trên hành trình phát triển bền vững.

Mùa đông năm 2024, trong khuôn khổ Tuần lễ *Hoa dã quỳ - Núi lửa Chư Đang Ya,* hội thi thể thao đã quy tụ 158 vận động viên đến từ 10 xã, thị trấn, tái hiện không khí hội làng rộn ràng để bà con cùng hội tụ, cổ vũ, gìn giữ và truyền trao những giá trị văn hóa thiêng liêng.

Tiếp nối tinh thần ấy, Giải bóng đá 7 người dành cho đồng bào dân tộc thiểu số được tổ chức tại 6 huyện cùng TP Pleiku đã tạo nên một sân chơi vừa chuyên nghiệp, vừa gần gũi - nơi thể thao không tách rời văn hóa, mà trở thành chất keo gắn kết giữa các thế hệ, giữa gia đình và làng bản.

Lĩnh vực du lịch cộng đồng cũng đang ghi nhận chuyển biến tích cực. Từ năm 2023, các tour khảo sát và lớp tập huấn du lịch đã được triển khai tại Kbang, Đăk Đoa, Mang Yang, Chư Păh, TP Pleiku - trong đó có nhiều xã từng là vùng lõi nghèo. Hàng chục lớp đào tạo kỹ năng đã được tổ chức, giúp người dân - đặc biệt là phụ nữ, thanh niên - có cơ hội khởi nghiệp từ chính ngôi nhà, mảnh vườn, nét văn hóa bản địa của mình.

Năm 2024, Gia Lai tổ chức hội nghị quảng bá sản phẩm văn hóa phục vụ du lịch, quy tụ 40 đại biểu từ các hiệp hội, doanh nghiệp, phòng văn hóa. Cùng lúc, nhiều phim tài liệu giá trị như: *Krông Pa - Khai mở tour du lịch cộng đồng, Để văn hóa trở thành sản phẩm du lịch hấp dẫn, Du lịch cộng đồng - Kỳ vọng mới cho đồng bào Jrai...* ra đời, trở thành kênh truyền thông mạnh mẽ giúp định vị hình ảnh Gia Lai - điểm đến của trải nghiệm văn hóa sống động và chân thực.

Tuy vẫn còn không ít thách thức, nhưng tổng thể Dự án 6 đã cho thấy một bước tiến rõ rệt: Từ bảo tồn sang phát huy, từ giữ gìn sang phát triển, từ truyền thống hòa vào nhịp sống hiện đại mà không phai nhòa bản sắc. Gia Lai đang kể lại một câu chuyện mới, nơi văn hóa không chỉ hiện diện trong bảo tàng hay lễ hội, mà sống trong từng mái nhà, từng sản phẩm thủ công, từng bữa cơm gia đình có tiếng chiêng, vị rượu cần và niềm tự hào bản sắc.

Hướng đến giai đoạn 2026-2030, tỉnh Gia Lai tiếp tục đề xuất Trung ương tăng cường đầu tư chiều sâu cho văn hóa: Hỗ trợ nghệ nhân, nâng chất lớp truyền dạy, cải tạo thiết chế văn hóa - thể thao, đẩy mạnh truyền thông và truyền cảm hứng. Đó là nguyện vọng chính đáng từ một vùng đất đang hồi sinh bằng chính mạch nguồn văn hóa - gia đình và cộng đồng của mình. Dự án 6 đã gieo những hạt mầm xanh giữa đại ngàn. Và hôm nay, từ mỗi mái nhà rông, những mầm xanh ấy đang vươn lên thành cánh rừng của hy vọng. ■

Ca phẫu thuật "đặc biệt" cho người thương binh - bác sĩ Quân y mang trong mình mảnh đạn hơn nửa thế kỷ

Nhân kỷ niệm Ngày Thương binh Liệt sĩ 27.7, câu chuyện của bác sĩ Quân y, thương binh Ngụy Đình Quảng (75 tuổi, ở Nghệ An) một lần nữa nhắc nhở thế hệ hôm nay: Chiến tranh đã lùi xa, nhưng những vết thương cả thể chất lẫn tinh thần vẫn cần được y học tiếp tục chữa lành, bằng lòng biết ơn và trách nhiệm.

Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức vừa tiếp nhận và điều trị trường hợp bác sĩ - thương binh Ngụy Đình Quảng bị tổn thương thần kinh trụ cánh tay phải, nơi vẫn găm mảnh đạn từ chiến tranh, kéo dài suốt hơn nửa thế kỷ qua.

Ông Quảng từng chiến đấu tại Quảng Trị và chiến trường Tây Nam. Trong một trận chiến, mảnh đạn đã găm vào tay phải của ông, do điều kiện chiến tranh khốc liệt, vết thương chỉ được xử lý tạm thời. Mảnh kim loại dần trở thành một phần cơ thể ông suốt nhiều thập kỷ. Những năm gần đây, cánh tay của ông xuất hiện tình trạng tê bì, yếu, đau tăng khi vận động, ảnh hưởng đến sinh hoạt thường ngày. Sau nhiều lần thăm khám ở các cơ sở y tế, ông đã đến Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức để điều trị.

Tại đây, người bệnh có chỉ định phẫu thuật giải phóng chèn ép thần kinh trụ tay phải do PGS.TS Nguyễn Mạnh Khánh, Phó Giám đốc Bệnh viện, Trưởng khoa Phẫu thuật Chấn thương Chỉnh hình 1 cùng ê kíp thực hiện. Dị vật kim loại được xác định nằm sâu, gần các cấu trúc quan trọng và không gây chèn ép trực tiếp nên không được lấy ra để đảm bảo an toàn cho người bệnh. Ca mổ diễn ra trong khoảng 15 phút, thực hiện nhanh chóng, chính xác để giảm thiểu can thiệp do người bệnh là người cao tuổi, có bệnh nền mạn tính. Sau mổ, dù mảnh đạn vẫn nằm trong cơ thể nhưng chức năng vận động đã cải thiện rõ rệt, người bệnh phục hồi ổn định, không có biến chứng.

PGS.TS Nguyễn Mạnh Khánh chia sẻ: "Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức không chỉ là đơn vị tuyến cuối về điều trị ngoại khoa mà còn là nơi luôn trân trọng, biết ơn những người đã hy sinh, cống hiến cho Tổ quốc. Việc tiếp nhận, chăm sóc và điều trị cho thương binh, cựu chiến binh, cán bộ hưu trí… vừa là trách nhiệm chuyên môn, vừa là một phần trong sứ mệnh của bệnh viện - nơi mà tinh thần hữu nghị không chỉ nằm ở tên gọi, mà còn thể hiện qua từng hành động chăm sóc và điều trị cho người bệnh".

Bác sĩ Quân y, thương binh Ngụy Đình Quảng đang được thăm khám

T.LAM

TIN THỂ THAO

Tuyển bóng chuyền nữ đăng ký lực lượng dự giải thế giới

Đội tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam vừa đăng ký danh sách sơ bộ cho Giải bóng chuyền nữ vô địch thế giới 2025, diễn ra tại Thái Lan vào tháng 9. 16 cầu thủ trong danh sách này gồm: Trần Thị Thanh Thúy, Nguyễn Thị Uyên, Vi Thị Như Quỳnh, Nguyễn Thị Phương, Đặng Thị Hồng (chủ công); Trần Thị Bích Thủy, Nguyễn Thị Trinh, Lê Thanh Thúy, Phạm Thị Hiền (phụ công); Nguyễn Thị Bích Tuyền, Hoàng Thị Kiều Trinh (đối chuyền); Đoàn Thị Lâm Oanh, Võ Thị Kim Thoa (chuyền hai); Nguyễn Khánh Đang, Lưu Thị Ly Ly, Nguyễn Thị Ninh Anh (libero). Đáng chú ý, đội trưởng đội tuyển U21 quốc gia là Đặng Thị Hồng bất ngờ được HLV Nguyễn Tuấn Kiệt trao cơ hội.

Đây là lần đầu tiên trong lịch sử các cô gái Việt Nam tham dự giải vô địch thế giới và họ sẽ chạm trán với những đối thủ rất mạnh từ vòng bảng là Ba Lan, Đức và Kenya.

L.H

Futsal nam chuẩn bị cho 2 giải quốc tế

Đội tuyển Futsal Việt Nam sẽ có 2 giải đấu quan trọng trong thời gian tới, đó là vòng loại giải châu Á 2026 vào tháng 9 ở Trung Quốc và SEA Games 33 vào tháng 12 ở Thái Lan. Để chuẩn bị cho 2 mục tiêu này, đội dự kiến hội quân vào giữa tháng 8 tại TP.HCM sau giải Cúp Quốc gia. Giải đấu này diễn ra vào đầu tháng 8 tại TP.HCM là dịp để HLV trưởng Giustozzi có cái nhìn tổng thể và toàn diện về từng cầu thủ trước khi công bố danh sách tập trung của đội.

Giai đoạn chuẩn bị cho vòng loại châu Á 2026 tại TP.HCM với khoảng 20 tuyển thủ được triệu tập. Sau đó, đội sẽ thi đấu vài trận giao hữu trước khi di chuyển sang Trung Quốc để tập huấn, làm quen với múi giờ và khí hậu tại nơi tổ chức vòng loại châu Á 2026.

V.H

TP.HCM thắng lớn tại Giải bơi, lặn trẻ quốc gia

Kết thúc Giải bơi, lặn vô địch trẻ quốc gia 2025 vừa diễn ra tại Đà Nẵng, đoàn VĐV TP.HCM đã thi đấu thành công khi giành ngôi nhất toàn đoàn ở cả 2 nội dung bơi và lặn. Tại các nội dung của môn bơi, các VĐV TP.HCM giành được 40 HCV, 42 HCB và 37 HCĐ, bỏ xa Trung tâm TDTT Quốc phòng 4 (22 HCV, 17 HCB, 10 HCĐ) và Trung tâm TDTT Quốc phòng 5 (19 HCV, 14 HCB, 13 HCĐ) để đứng vị trí số 1. Trong khi đó ở môn lặn, các VĐV đến từ thành phố mang tên Bác có thành tích chung cuộc 12 HCV, 13 HCB và 10 HCĐ, đứng trên đoàn chủ nhà Đà Nẵng (10 HCV, 10 HCB, 9 HCĐ) và Trung tâm TDTT Quốc phòng 5 (10 HCV, 5 HCB, 9 HCĐ).

Với thành tích này, TP.HCM tiếp tục khẳng định là địa phương hàng đầu cả nước trong công tác đào tạo, huấn luyện các VĐV trẻ ở 2 môn bơi và lặn.

H.L

LION Championship và làn sóng võ thuật mới của người Việt trẻ

● **THU SÂM**

Không khí tại nhà thi đấu Tây Hồ, Hà Nội cuối tuần qua trở nên sôi động với hàng nghìn khán giả theo dõi các trận đấu Võ thuật tổng hợp (MMA) trong khuôn khổ LION Championship. Đây không còn là điều bất ngờ khi trong nhiều sự kiện gần đây của MMA, khán đài liên tục kín chỗ, tạo nên bầu không khí náo nhiệt mà lâu nay chỉ thấy ở các trận bóng đá.

Những bước đi vững chắc

MMA với sức hấp dẫn đặc biệt của mình, đang từng bước trở thành một trong những môn thể thao giải trí thu hút bậc nhất tại Việt Nam. Không đơn thuần là thi đấu, MMA đang chuyển mình trở thành một ngành công nghiệp thể thao có giá trị kinh tế và ảnh hưởng văn hóa đáng kể.

Trong xu hướng phát triển của thể thao toàn cầu, nơi mà tính đối kháng, tốc độ và chiến thuật được đề cao, MMA nổi lên như một lựa chọn mới mẻ cho giới trẻ. Tại Việt Nam, sự phát triển của MMA trong những năm gần đây gắn liền với hệ thống LION Championship - giải đấu chuyên nghiệp, do Liên đoàn MMA Việt Nam (VMMAF) tổ chức định kỳ từ năm 2022. Năm 2025 đánh dấu bước tiến mới khi có tới 9 sự kiện LION Championship được tổ chức liên tiếp từ tháng 4 - 12, một mật độ thi đấu dày đặc hiếm thấy trong các môn võ đối kháng nội địa. Mỗi tháng một giải đấu, mỗi sự kiện đều thu hút hàng nghìn khán giả và hàng chục võ sĩ đến từ các CLB trên cả nước, khẳng định sự lớn mạnh rõ rệt của phong trào MMA chuyên nghiệp.

Cùng với chất lượng chuyên môn, giá trị thương mại của các sự kiện MMA cũng được khẳng định. Mức giá vé dao động từ 200.000 đồng khán đài thường, đến 500.000 đồng với vị trí ngồi dưới sàn và mức vé ở khán đài VIP lên tới 800.000 đồng và hầu hết đều được tiêu thụ hết trước ngày thi đấu. Điều này mở ra cơ hội khai thác nhiều nguồn thu từ vé vào cửa, tài trợ thương hiệu, bản quyền phát sóng cho đến các sản phẩm đồng hành cùng giải đấu. Không chỉ thu hút giới hâm mộ võ thuật, MMA còn trở thành điểm đến của các nhà đầu tư và đơn vị truyền thông đang tìm kiếm mô hình thể thao giải trí hiện đại.

LION Championship không chỉ là sân chơi của những võ sĩ trẻ tài năng mà còn là minh chứng cho sự chuyên nghiệp hóa của võ thuật tổng hợp tại Việt Nam. Với hệ thống thể thức thi đấu đa dạng - từ MMA Pro (đấu đơn), MMA Striking (đánh đứng), MMA Duo (song đấu 2 vs. 2) đến MMA Gauntlet (luân chiến 3 vs. 3), giải đấu đã tạo ra một bức tranh phong phú về kỹ năng, chiến thuật và bản lĩnh thi đấu.

Các trận đấu của MMA tại LION Championship thu hút lượng lớn khán giả

Đặc biệt, thể thức Duo thu hút sự chú ý lớn từ người xem nhờ tính phối hợp đồng đội cao và khả năng tạo kịch bản bất ngờ, hấp dẫn. Những màn trình diễn của các cặp võ sĩ Việt Nam trong các trận đấu gần đây cho thấy sự tiến bộ rõ rệt về kỹ năng, tư duy chiến thuật cũng như sự chuẩn bị chuyên nghiệp cả về thể lực lẫn tinh thần thi đấu.

Từng bước tiếp cận các chuẩn mực quốc tế

Ở khía cạnh đào tạo, MMA Việt Nam đang cho thấy sự chuyển biến rõ nét. Các CLB như Raptor MMA, Saigon Sports Club, Hà Đông Fighters hay 52 MMA không chỉ đóng vai trò huấn luyện kỹ thuật, mà còn là trung tâm đào tạo thể chất, tư duy thi đấu và đạo đức võ sĩ. Những "chiến binh tổng hợp" được đào tạo theo lộ trình kết hợp nhiều môn phái từ Muay Thái, Judo, Sambo, Taekwondo đến Kickboxing đang hình thành thế hệ võ sĩ mới khỏe về thể lực, vững kỹ thuật, chủ động về chiến thuật và có tư duy hội nhập. Đây là nền tảng quan trọng để MMA Việt Nam từng bước tiếp cận các chuẩn mực thi đấu quốc tế.

Không dừng lại ở các sàn đấu, làn sóng MMA đang lan rộng trong cộng đồng, đặc biệt là giới trẻ. Nhiều học sinh, sinh viên lựa chọn MMA như một hình thức rèn luyện thể chất và tinh thần. Các trung tâm tập luyện MMA, nhất là ở 2 thành phố lớn là Hà Nội và TP.HCM đều ghi nhận sự gia tăng về số lượng người tập luyện. Thể thao không còn là hoạt động phụ, mà trở thành một phần trong lối sống hiện đại của thanh niên Việt Nam nơi họ rèn luyện bản lĩnh, kiểm soát cảm xúc và xây dựng cá tính trong môi trường có tính kỷ luật cao.

Khác với các môn thể thao truyền thống có khung kỹ thuật cố định, MMA là không gian mở cho sáng tạo. Võ sĩ có thể kết hợp linh hoạt nhiều trường phái để tạo nên phong cách thi đấu riêng, phản ánh cá tính và bản sắc cá nhân. Đây cũng là yếu tố khiến MMA trở thành sân chơi lý tưởng để giới trẻ thể hiện bản thân trong khuôn khổ của tinh thần thể thao chuyên nghiệp.

Dù vậy, MMA cũng đối mặt với không ít thách thức. Tính chất đối kháng cao khiến nguy cơ chấn thương luôn hiện hữu cho thấy công tác y tế, trọng tài và cơ sở vật chất cần được nâng cấp hơn nữa. Ngoài ra, để MMA phát triển bền vững, cần có sự tham gia sâu hơn từ hệ thống giáo dục, nhà quản lý và các tổ chức xã hội. Việc đưa MMA vào chương trình đào tạo thể chất, hoặc coi đây là môn học chọn lựa trong trường đại học thể thao, có thể là bước đi chiến lược nếu có định hướng dài hạn và hành lang pháp lý phù hợp.

Trong bối cảnh thể thao Việt Nam đang tìm kiếm hướng đi mới cho các môn không thuộc nhóm Olympic hay SEA Games, LION Championship và võ thuật tổng hợp cho thấy một mô hình thành công về cả chuyên môn, khán giả lẫn thương mại. Với lịch tổ chức đều đặn, hệ sinh thái bài bản, chất lượng thi đấu được nâng cao và sự đồng hành từ cộng đồng, MMA đang định vị là một phần của diện mạo thể thao Việt Nam đương đại năng động, hiện đại và hội nhập. ■

Logo bóng đá không phải là cỗ máy thời gian

● **KHẢI HƯNG**

Logo là gương mặt đại diện cho một câu lạc bộ bóng đá, nơi mỗi con số và biểu tượng đều mang tính khẳng định bản sắc. Nhưng với việc thay thế năm thành lập 2007 bằng mốc hành chính 1822 trong thiết kế mới, CLB Ninh Bình đang khiến hình ảnh của mình trở nên nhập nhèm, dễ gây nhầm lẫn và khó đạt chuẩn minh bạch mà thể thao chuyên nghiệp đòi hỏi.

Ngày 3.7 tại Hà Nội, đội bóng Phù Đổng Ninh Bình FC tổ chức lễ ra mắt bộ nhận diện thương hiệu mới. Logo mới lấy cảm hứng từ hình ảnh dê núi - linh vật quen thuộc gắn liền với vùng đất cố đô. Hai chú dê đỏ dựng đứng đối xứng thể hiện tinh thần bền bỉ, dũng cảm và sức mạnh đoàn kết. Trung tâm logo là tên đội bóng "NINH BINH FC" trên nền xanh đậm. Bên trên là con số 2007, năm thành lập Câu lạc bộ bóng đá Xi măng Vinakansai Ninh Bình. Bên dưới là dải băng mang dòng chữ tên doanh nghiệp tài trợ.

Logo gây tranh cãi của Ninh Bình FC

Tuy nhiên, đến ngày 14.7, Liên đoàn Bóng đá Việt Nam chính thức chấp thuận đổi tên CLB Phù Đổng Ninh Bình thành CLB Bóng đá Ninh Bình. Cùng với việc đổi tên, Ninh Bình FC cũng chính thức ra mắt logo nhận diện mới. Điều đáng chú ý là logo này có hai sự thay đổi so với mẫu logo được công bố trước đó. Thứ nhất, số năm 2007 được thay thế bằng 1822. Thứ hai, dòng chữ "NINH BINH" được sắp xếp lại theo hình chữ thập "cắt nhau" ở chữ I và bỏ chữ "FC".

Về con số 1822, theo lý giải, đây là cột mốc quan trọng đánh dấu sự ra đời của danh xưng Ninh Bình (năm Minh Mạng thứ ba, 1822, đạo Thanh Bình được đổi tên thành đạo Ninh Bình). Tuy nhiên, việc đưa một mốc lịch sử hành chính vào logo thể thao mà không có chú thích hay phân biệt rõ ràng có thể khiến công chúng hiểu rằng CLB đã có lịch sử từ thế kỷ XIX, trong khi thực tế đội bóng chỉ mới có mặt trên bản đồ chuyên nghiệp chưa đầy hai thập niên.

Hiện không có một quy tắc cứng bắt buộc hoặc tiêu chuẩn quốc tế nào điều chỉnh việc hiển thị năm trên logo của các CLB bóng đá. Tuy nhiên, trong thực tiễn thiết kế và quản trị thương hiệu thể thao, đã hình thành một số quy ước bất thành văn mà hầu hết các CLB chuyên nghiệp tuân theo.

Đầu tiên, năm hiển thị phải phản ánh năm thành lập chính thức của CLB. Đây là nguyên tắc cốt lõi và phổ biến nhất. Năm thành lập thường là năm đội bóng chính thức được công nhận bởi hiệp hội địa phương hoặc đăng ký hoạt động thi đấu chuyên nghiệp. Việc hiển thị năm này giúp xác lập bề dày truyền thống, tính kế thừa và bản sắc riêng trong hệ thống bóng đá.

Tiếp đến, không dùng năm không liên quan đến đội bóng. Việc sử dụng năm thành lập địa phương, năm sinh của người sáng lập hay các mốc lịch sử ngoài phạm vi hoạt động của CLB thường bị coi là sai lệch hoặc dễ gây hiểu lầm. Nếu muốn thể hiện giá trị văn hóa - lịch sử, các CLB thường dùng biểu tượng phụ, khẩu hiệu hoặc tên sân vận động thay vì thay thế năm thành lập.

Ở những thập niên đầu thế kỷ XX, khi bóng đá Anh và châu Âu bắt đầu định hình hệ thống thi đấu chuyên nghiệp, các CLB thường mượn luôn huy hiệu thành phố làm biểu trưng. Manchester City, Aston Villa hay Chelsea từng sử dụng thẳng huy hiệu hoàng gia hoặc phù hiệu của chính quyền địa phương lên áo đấu. Từ thập niên 1990, cùng với làn sóng toàn cầu hóa bóng đá và sự bùng nổ của truyền hình, các CLB bắt đầu nhìn logo như một phần không thể tách rời của chiến lược thương hiệu.

Các đội như Juventus, Inter Milan, Manchester City, Arsenal hay gần đây là Leeds United đều từng gây tranh cãi khi "tối giản hóa" logo nhằm phù hợp hơn với thiết kế số hóa và thị trường toàn cầu. Chữ viết được làm phẳng, họa tiết bị loại bỏ, các yếu tố truyền thống bị thay thế bằng ngôn ngữ hình học đơn giản hơn. Tuy nhiên, không phải nơi nào cũng chấp nhận thay đổi dễ dàng. Khi Juventus ra mắt logo chữ J vào năm 2017, không ít cổ động viên cảm thấy như bị tước đi một phần lịch sử.

Thực tế, một trong những chi tiết quen thuộc và nhiều tranh cãi nhất trong thiết kế logo bóng đá là năm thành lập. Trong đại đa số trường hợp, đây là mốc đánh dấu sự ra đời chính thức của CLB. Tuy nhiên, không phải CLB nào cũng có hành trình liền mạch. Một số đội từng bị giải thể, sáp nhập, đổi tên hoặc tái lập. Khi đó, việc chọn năm nào làm "niên đại chính thức" cho logo thường dẫn đến tranh luận giữa truyền thống và pháp lý.

Ví dụ Rangers (Scotland) vẫn giữ năm 1872 dù từng tái lập, trong khi Parma (Italia) chọn năm 1913, năm ra đời CLB gốc, dù đội hiện tại chỉ được tái lập sau phá sản năm 2015. Việc đưa năm thành lập thành phố hoặc địa phương vào logo như Ninh Bình FC là cách làm hiếm thấy. Qua tra cứu, đến nay chưa ghi nhận trường hợp tương tự trong hệ thống bóng đá chuyên nghiệp.

Một logo chuyên nghiệp không chỉ để in lên áo đấu. Nó là tài sản sở hữu trí tuệ, là đại diện của CLB trong mọi sản phẩm truyền thông - từ sân vận động, giấy phép thi đấu cho đến thương hiệu bản quyền và vật phẩm lưu niệm. Trong thời đại số, nơi mọi hình ảnh có thể được tra cứu trong vài giây, tính minh bạch và chuẩn hóa là yếu tố tối quan trọng.

Đặt trong hệ quy chiếu ấy, logo của CLB Ninh Bình hiện nay là một thiết kế "lệch chuẩn". Nó không vi phạm quy định pháp luật, nhưng lại vấp phải tiêu chí nghề nghiệp là không minh bạch, không tương thích với lịch sử thi đấu và có thể gây hiểu nhầm cho truyền thông quốc tế nếu đội bóng tiến xa.

Sự vắng mặt của năm thành lập thực tế (dù chỉ mới gần đây) cũng thể hiện tâm lý ngại hiện thực, chuộng quá khứ, thay vì tự tin xây dựng bản sắc từ chính nền tảng hiện tại. Nếu muốn tôn vinh chiều sâu văn hóa vùng đất cố đô, CLB có thể bổ sung một khẩu hiệu phụ, thiết kế phiên bản "di sản" của logo, hoặc tích hợp yếu tố lịch sử vào bộ nhận diện mở rộng. Nhưng phần logo chính (đại diện cho tư cách thi đấu chuyên nghiệp) cần rõ ràng, chính xác và phản ánh đúng tuổi đời CLB. ■

Ngày hội bóng đá U21

Vòng chung kết Giải bóng đá U21 quốc gia 2025 sẽ chính thức khởi tranh tại TP.HCM vào ngày 20.7.

Giải U21 quốc gia là sân chơi có truyền thống nhất trong hệ thống các giải bóng đá trẻ Việt Nam. Giải ra đời vào năm 1997 với tên gọi là giải U22 quốc gia do Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) và Báo *Thanh Niên* tổ chức. Một năm sau, giải chính thức chuyển sang tên gọi U21 quốc gia. Đến năm 2024, Báo *Thanh Niên* rút lui trong việc đồng tổ chức giải. Sau 27 lần tổ chức, Hà Nội đang lập kỷ lục với 6 lần vô địch, tiếp đến là SLNA (5), Thể công (4), Đà Nẵng (3), HAGL (2)… TP.HCM dù đã 3 lần đăng cai tổ chức nhưng chưa từng bước lên bục nhận huy chương cao nhất.

Tại giải năm nay, chủ nhà CLB bóng đá TP.HCM cùng 11 đội bóng xuất sắc vượt qua vòng loại chia thành 3 bảng đấu, mỗi bảng 4 đội, thi đấu vòng tròn một lượt tính điểm, xếp hạng, chọn 6 đội nhất, nhì và 2 đội xếp thứ ba có thành tích tốt nhất vào tứ kết. Giải đấu năm nay hứa hẹn hấp dẫn ngay từ những trận đấu đầu tiên, trong đó bảng A quy tụ những cái tên giàu truyền thống như SLNA, SHB Đà Nẵng, PVF-CAND và chủ nhà CLB bóng đá TP.HCM. Bảng B là cuộc cạnh tranh không khoan nhượng giữa những trung tâm đào tạo nổi bật như PVF, Thể công Viettel và TP.HCM, bên cạnh một Tây Ninh đang có phong độ ổn định và giàu khát vọng tạo bất ngờ. Trong khi đó, bảng C là nơi quy tụ những đại diện giàu tiềm năng cho chức vô địch như nhà ĐKVĐ giải - HAGL, cùng Hà Nội, Đồng Tháp và một Đắk Lắk đầy sức trẻ.

Theo ông Nguyễn Minh Châu, Phó Tổng Thư ký VFF, Trưởng ban tổ chức giải, với mục tiêu phát triển bóng đá bền vững, những năm gần đây, VFF tập trung đầu tư vào các lứa tuổi trẻ để tạo lực lượng kế cận cho các đội tuyển quốc gia, trong đó giải bóng đá vô địch U21 quốc gia là một trong những giải đấu quan trọng trong hệ thống thi đấu của VFF. Với sự góp mặt của những trung tâm đào tạo trẻ hàng đầu cả nước, chất lượng chuyên môn cao, cùng sự chuẩn bị chu đáo từ phía ban tổ chức và địa phương đăng cai, giải đấu năm nay sẽ là ngày hội bóng đá trẻ thật sự, hứa hẹn mang đến những trận cầu chất lượng, giàu cảm xúc, xứng đáng là bệ phóng cho thế hệ cầu thủ trẻ Việt Nam.

BẢO ANH

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Bắt nhịp xu hướng chuyển đổi xanh giao thông đô thị

● HỒNG NHUNG

Chuyển đổi xanh giao thông đô thị là xu hướng tất yếu mà nhiều quốc gia trên thế giới đang theo đuổi nhằm giảm thiểu tác động tiêu cực đến môi trường và đạt mục tiêu chung toàn cầu vì tương lai bền vững.

Xe điện đang sạc tại bãi đậu xe ở Trung Quốc Ảnh: BLOOMBERG

Tại châu Âu, Đan Mạch trở thành một trong những quốc gia dẫn đầu thế giới về chuyển đổi xanh, trong đó quy hoạch đô thị và giao thông bền vững được xem là điểm sáng của chiến lược này. Các khu đô thị của Đan Mạch đều có cơ sở hạ tầng thân thiện với xe đạp. Hơn 40% cư dân Copenhagen di chuyển bằng xe đạp nhờ vào hệ thống làn đường riêng, với chủ trương khuyến khích phát triển theo hướng ít phát thải. Mạng lưới xe buýt điện, hệ thống tàu điện ngầm và phà chạy bằng hydro luôn được ưu tiên trong các khu đô thị để giảm lượng khí thải carbon.

Trong khi đó, Đức từ lâu đã xây dựng chiến lược Energiewende (Chuyển đổi năng lượng) nhằm giảm phụ thuộc vào nhiên liệu hóa thạch và thúc đẩy nền kinh tế ít carbon. Để phát triển giao thông bền vững, Chính phủ Đức đã tăng cường trợ cấp và miễn thuế nhằm khuyến khích người dân sử dụng xe điện. Các hãng sản xuất ô tô lớn như Volkswagen, BMW và Mercedes-Benz hiện dẫn đầu xu hướng chuyển đổi sang xe điện. Ngoài ra, Đức cũng rót vốn mạnh vào tàu cao tốc, xe buýt chạy bằng hydro và cơ sở hạ tầng dành cho xe đạp để giảm khí thải carbon. Nước này đã áp dụng nghiêm ngặt về quy định khí thải CO_2 đối với ô tô và các ngành công nghiệp khác.

Tại châu Á, Trung Quốc nổi bật với vai trò là nước đi đầu cả về quy mô triển khai lẫn tốc độ phát triển xe năng lượng mới. Chỉ trong vòng chưa đầy hai thập niên, nước này đã xây dựng hệ sinh thái công nghiệp xe điện có tính cạnh tranh toàn cầu, đồng thời áp dụng một loạt chính sách hạn chế xe chạy xăng tại các thành phố lớn. Chính phủ Trung Quốc cũng ban hành các chính sách hành chính nghiêm ngặt, vận dụng linh hoạt công cụ thị trường, bổ sung thêm các cơ chế khuyến khích hay đổi mới thể chế để điều chỉnh giúp người dân dần thích nghi với quy định mới. Từ một nước phụ thuộc vào nhập khẩu dầu mỏ, Trung Quốc đã trở thành thị trường xe điện lớn nhất thế giới, với hàng triệu xe điện mới được bán ra mỗi năm và hạ tầng trạm sạc phát triển nhanh chóng.

Tại các thành phố Olso (Na Uy), London (Anh), Paris (Pháp) và Thâm Quyến (Trung Quốc), chính phủ đã ban hành lệnh cấm xe chạy xăng vào các khu vực trung tâm trong chương trình chuyển đổi xanh giao thông đô thị. Đa số các quốc gia không chọn giải pháp sử dụng rào chắn vật lý mà thường kết hợp với các "chốt mềm" và công nghệ giám sát để hạn chế xe sử dụng nhiên liệu hóa thạch đi vào các khu vực trung tâm.

Câu chuyện cấm xe xăng, dầu đã không còn quá mới mẻ ở nhiều quốc gia trên thế giới. Tại Việt Nam, bắt nhịp với xu hướng tất yếu trong quá trình chuyển dịch xanh, ngày 12.7.2025, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị 20/CT-TTg về một số nhiệm vụ cấp bách, quyết liệt ngăn chặn, giải quyết tình trạng ô nhiễm môi trường. Thủ đô Hà Nội được yêu cầu triển khai lộ trình cấm xe máy, xe gắn máy sử dụng nhiên liệu hóa thạch lưu thông trong khu vực Vành đai 1 từ ngày 1.7.2026. Chính sách này được kỳ vọng sẽ giúp cải thiện chất lượng không khí Thủ đô.

Giống như các thành phố Oslo, London, Nam Kinh (Trung Quốc), Jakarta (Indonesia)… đã triển khai lệnh cấm xe chạy xăng vào trung tâm trong chiến lược quy hoạch đô thị và giao thông bền vững, thủ đô Hà Nội đang bước vào hành trình xanh hóa giao thông đô thị theo xu hướng chung toàn cầu. Kinh nghiệm đi trước của những thành phố trên thế giới sẽ là bài học quý giá để thủ đô Hà Nội có lộ trình phù hợp hỗ trợ người dân nhằm đảm bảo an toàn vận hành, mạng lưới sạc pin đáp ứng và giao thông công cộng đảm bảo trước khi lệnh cấm xe xăng chính thức có hiệu lực.

Ở bối cảnh hiện tại, Việt Nam là một trong nhiều quốc gia trên thế giới đang hướng tới mục tiêu chuyển đổi xanh theo đúng lộ trình. Ở mỗi giai đoạn triển khai, chúng ta sẽ không thể tránh khỏi những bất cập và khó khăn. Do đó, thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng cần chuẩn bị tầm nhìn dài hạn trong kế hoạch hành động để đạt được mục tiêu tăng trưởng cho tương lai xanh và bền vững.■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Trí tuệ nhân tạo và công nghiệp văn hóa

● THANH HÀ

Trong xu thế phát triển của kỷ nguyên số, ngành Công nghiệp văn hóa ngày càng chịu sự tác động của trí tuệ nhân tạo (AI). Sự sáng tạo sản phẩm văn hóa từ AI đã phá vỡ phương thức thiết kế và sản xuất của các sản phẩm văn hóa có tính truyền thống từ góc độ thị trường, trở thành chìa khóa để nâng cao lợi ích kinh tế cũng như khả năng cạnh tranh của các sản phẩm văn hóa truyền thống.

Có thể nhận thấy, công nghệ AI đã có bước "cách mạng hóa" quy trình sản xuất trên nhiều ngành công nghiệp khác nhau, trong đó có Công nghiệp văn hóa thông qua nâng cao năng suất, hiệu quả và tính linh hoạt bằng các thuật toán máy tính.

Ở góc độ tích cực, AI đóng vai trò như một chất xúc tác văn hóa và giúp hệ thống hóa các dữ liệu và nâng cao hiệu quả, chất lượng của các sản phẩm cũng như tăng cường khả năng sáng tạo của con người trong các lĩnh vực như truyền thông, tạo nội dung, sản phẩm có tính hàng loạt…

Không còn nghi ngờ gì nữa, việc lựa chọn các sản phẩm văn hóa từ AI sẽ ảnh hưởng đến thói quen, hành vi tiêu dùng, thị hiếu thẩm mỹ… của công chúng và về lâu dài cũng ảnh hưởng đến việc xây dựng các chính sách tương ứng và việc thực hiện ra quyết định liên quan của cơ quan quản lý văn hóa…

Tuy nhiên, bên cạnh những mặt tích cực, trong lĩnh vực Công nghiệp văn hoá, AI cũng đang đặt ra những thách thức không nhỏ.

Một báo cáo mới công bố của Ủy ban UNESCO Đức đã gióng lên hồi chuông cảnh tỉnh: AI có thể là động lực đổi mới mạnh mẽ cho ngành Công nghiệp văn hóa và sáng tạo, nhưng nếu không được kiểm soát bằng những nguyên tắc đạo đức và pháp lý rõ ràng, chúng có thể làm tổn hại nghiêm trọng đến quyền sáng tạo, bản sắc văn hóa và sinh kế của hàng triệu người làm nghệ thuật trên toàn cầu.

Trước thực tế đó, UNESCO kêu gọi cần khẩn trương xây dựng một khuôn khổ đạo đức cho việc phát triển và sử dụng AI trong ngành công nghiệp văn hóa. Đầu tiên là phải bảo vệ bản quyền và cải thiện chất lượng dữ liệu đầu vào. Các hệ thống AI phải được gắn nhãn dữ liệu huấn luyện một cách minh bạch, có cơ chế rõ ràng để người sáng tạo có thể từ chối cho AI sử dụng tác phẩm của mình, đồng thời đầu ra của AI, như hình ảnh, âm thanh, văn bản tổng hợp, cũng cần được ghi chú rõ là sản phẩm do máy tạo ra. Các chính phủ cần hỗ trợ xây dựng những kho dữ liệu công cộng, đại diện, có chất lượng cao để giảm sự lệ thuộc vào các tập dữ liệu thiên lệch và không minh bạch hiện nay.

Đồng thời, UNESCO cũng khuyến nghị đưa kỹ năng AI vào chương trình đào tạo nghệ thuật và sáng tạo, từ các trường đại học đến các khóa đào tạo nghề, đồng thời tổ chức các chương trình tập huấn dành cho nghệ sĩ, tổ chức văn hóa, doanh nghiệp nhỏ và người làm nghề tự do. Bên cạnh đó, cần thúc đẩy hợp tác liên ngành giữa giới sáng tạo và giới công nghệ. Hiện khoảng cách giữa hai giới này vẫn còn khá lớn, khiến tiềm năng ứng dụng AI trong lĩnh vực văn hóa chưa được khai thác đúng mức, thị trường bị chi phối bởi một số ít nền tảng công nghệ lớn. Cuối cùng, UNESCO khuyến nghị cần có chính sách thúc đẩy sản xuất dữ liệu địa phương, hỗ trợ mô hình AI bản địa tại các quốc gia đang phát triển, xây dựng hạ tầng kỹ thuật số công bằng và thiết kế AI lấy con người làm trung tâm, tôn trọng quyền con người, bản quyền và đặc tính văn hóa riêng biệt của từng cộng đồng.

Suy cho cùng, vấn đề không phải AI mà là con người. Chính con người mới quyết định mọi thứ. Trong ngành Công nghiệp văn hóa, nơi mỗi tác phẩm gắn liền với bản sắc, cảm xúc và quyền được thể hiện, AI cần được nhìn nhận không chỉ là công cụ, mà còn là một thách thức đạo đức lớn của thời đại. ■

72% thanh thiếu niên Mỹ sử dụng AI

Theo một cuộc khảo sát, 72% thanh thiếu niên Mỹ đã sử dụng bạn đồng hành AI, trong đó hơn một nửa đủ điều kiện là người dùng thường xuyên mặc dù ngày càng lo ngại về an toàn liên quan đến các mối quan hệ ảo này. Không giống như các trợ lý trí tuệ nhân tạo truyền thống, các hệ thống này được lập trình để tạo ra các kết nối cảm xúc với người dùng.

Nghiên cứu đã khảo sát 1.060 thanh thiếu niên từ 13 - 17 tuổi cho thấy 72% đã sử dụng bạn đồng hành AI ít nhất một lần, trong khi 52% tương tác với các nền tảng như vậy vài lần mỗi tháng.

P.M